

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ**

ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ СТАНОМ НА 01.09.2014

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної системи України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній системі України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	11
Дефіцит державного бюджету	15
Видатки зведеного бюджету	18
Видатки державного бюджету	20
Видатки місцевих бюджетів	30

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- **Виконання доходів Зведеного бюджету України** за січень – серпень 2014 року склало 295,8 млрд грн, що більше аналогічного показника попереднього року на 11,2 млрд грн, або на 3,9 %.
- **До державного бюджету** за вказаний період надійшло 229,2 млрд грн, що на 11,4 млрд грн, або на 5,2 %, більше аналогічного показника попереднього року. Рівень надходжень становить 61,0 % річного плану. Середня частка фактичних надходжень у річному обсязі за останні 4 роки становить 63,6 %.

У серпні дещо виросли номінальні надходження державного бюджету порівняно з попереднім місяцем: 31,3 млрд грн проти 22,9 млрд грн. Збільшення відбулося як в частині податкових, так і не податкових надходжень. Серед податкових джерел варто зазначити зростання надходжень акцизного податку (на 1,0 млрд грн) та ПДВ (на 2,4 млрд грн). Збільшення акцизних надходжень пояснюється як збільшенням ставок починаючи з липня, зокрема, на тютюн та тютюнові вироби на 25 %, так і припиненням тіньових схем ввезення нафтопродуктів на територію України. Що стосується податку на додану вартість, то збільшення серпневих надходжень пояснюється зменшенням майже вдвічі обсягів відшкодувань порівняно з попереднім місяцем: з 10,5 млрд грн до 5,4 млрд грн.

Збільшення неподаткових надходжень пояснюється зростанням на 1,0 млрд грн надходжень від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством.

Попри це, ситуація з виконанням дохідної частини державного бюджету за результатами 8 місяців 2014 року є напруженою. Зокрема, високими лишаються ризики з виконанням бюджету фактично за всіма основними податковими статтями. За попередніми розрахунками, обсяг недобору може становити до 15 млрд грн.

- **Видатки зведеного бюджету** за січень – серпень 2014 року становили 322,8 млрд грн, що на 1,3 %, або на 4,1 млрд грн, більше за відповідний показник 2013 року. За серпень 2014 року видатки склались у сумі 40,3 млрд грн, що на 7,8 %, або на 2,9 млрд грн, більше, ніж у серпні 2013 року.

Порівняно з аналогічним показником 2013 року відбулося збільшення обсягів видатків зведеного бюджету майже за всіма статтями згідно з функціональною класифікацією видатків.

Найбільше зросли видатки на житлово-комунальне господарство (порівняно з серпнем 2013 року – на – 88,3 %). Вони досягли 1,1 млрд грн. (це пов'язано з проведенням субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах). Значно збільшилися видатки на охорону навколишнього природного середовища – на 77,4 %, оборону – на 73,6 %, економічну діяльність – на 33,1 %, громадський порядок, безпеку та судову владу – на 21,5 %. Збільшилися також видатки на духовний та фізичний розвиток (8,3 %), освіту (3,0 %) та загальнодержавні функції (0,1 %). У складі видатків на загальнодержавні функції зросли видатки на обслуговування боргу (42,5 %).

Зменшилися видатки на охорону здоров'я (13,7 %) і соціальний захист та соціальне забезпечення (7,9 %).

- **Видатки Державного бюджету України** за січень – серпень 2014 року виконано у сумі 264,2 млрд грн, що на 4,8 % більше показника минулого року. У серпні 2014 року видатки становили 33,70 млрд грн, що на 4,4 % більше, ніж аналогічний показник 2013 року.

За статтями видатків у розрізі **функціональної класифікації** порівняно з серпнем 2013 року спостерігалися такі зміни:

- видатки на загальнодержавні функції збільшилися на 11,3 % та становили 4,6 млрд грн, у тому числі видатки на обслуговування боргу збільшилися на 24,8 % і склали 3,2 млрд грн;
- видатки на оборону збільшилися на 73,6 % та склали 1,9 млрд грн;
- видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу збільшилися на 21,4 % та становили 3,8 млрд грн;
- видатки на економічну діяльність збільшилися на 15,1 % та склали 4,9 млрд грн;
- видатки на охорону навколишнього природного середовища збільшилися на 7,6 % та склали 186,1 млн грн;
- видатки на житлово-комунальне господарство збільшилися на 44,5 % та склали 6,4 млн грн;
- видатки на охорону здоров'я зменшилися на 41,0 % та склали 618,0 млн грн;
- видатки на духовний та фізичний розвиток зменшилися на 16,6 % та склали 302,7 млн грн;
- видатки на освіту збільшилися на 1,0 % та склали 1,7 млрд грн;
- видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення зменшилися на 8,8 %, їх обсяг становив 6,6 млрд грн.

З метою покриття дефіциту Пенсійного фонду для виплати пенсій за рахунок коштів державного бюджету було перераховано 715,7 млн грн, що на 60,5 % або 1,1 млрд грн, менше, ніж за відповідний період минулого року.

- Надходження до державного бюджету **від повернення кредитів** за серпень поточного року склали 1,0 млрд грн, ураховуючи надходження до загального фонду державного бюджету обсягом 709,3 млн грн.

За серпень 2014 року з державного бюджету було **надано кредитів** загальним обсягом 2,4 млрд грн, або в 6,8 раза більше, ніж у відповідному періоді 2013 року.

- У серпні поточного року спостерігався **дефіцит** державного бюджету у розмірі 2,4 млрд грн.

У серпні 2014 року **погашення основної суми державного боргу** становило 9,3 млрд грн. Погашення внутрішнього боргу дорівнює 2,0 млрд грн, зовнішнього боргу – 7,3 млрд грн. **Державні запозичення** на фінансування **державного бюджету** були здійснені в обсязі 52,7 млрд грн, у тому числі до загального фонду – 51,3 млрд грн. На внутрішньому ринку було залучено 52,2 млрд грн, від зовнішніх джерел надійшло до спеціального фонду запозичень на фінансування спільних з міжнародними фінансовими організаціями проектів розвитку на суму 0,5 млрд грн. Крім того, за січень – серпень було додатково здійснено випуск облігацій внутрішньої державної позики на суму 70,7 млрд грн, які були спрямовані на збільшення статутного капіталу НАК «Нафтогаз України», на субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам для компенсації різниці в тарифах та для оформлення відшкодування податку на додану вартість.

- Від **приватизації державного майна** за серпень 2014 року надійшло до державного бюджету 2,3 млн грн.
- **Загальний обсяг надходжень до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** за січень – серпень 2014 року становив 66,6 млрд грн, що на 1,9 % менше за аналогічний показник 2013 року.

За серпень 2014 року ці надходження становили 8,7 млрд грн, що на 7,8 % менше, ніж у попередньому році. Понад 91,4 % усіх доходів (7,9 млрд грн) становили податкові надходження. Традиційно найбільшим джерелом доходів місцевих бюджетів був податок на доходи фізичних осіб. Його надходження за серпень склали 4,9 млрд грн. Місцеві податки і збори надійшли у сумі 864,9 млн грн.

У регіональному розрізі найбільший темп приросту доходів спостерігався у Дніпропетровській області, де він склав 29,0% щодо відповідного показника

2013 року. Зменшення показників було зафіксовано у 5-ти регіонах, а найбільше – у Донецькій та Луганській областях (–32,7 % та –52,0 % відповідно).

- **Обсяги видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** у січні – серпні 2014 року становили 140,6 млрд грн, що на 0,8 % більше за відповідний показник 2013 року.

У серпні 2014 року видатки збільшилися на 9,8 % щодо показника серпня минулого року та становили 15,7 млрд грн. Найбільше видатків місцевих бюджетів спрямовувалося на соціальний захист та соціальне забезпечення, охорону здоров'я, освіту. У серпні 2014 року їх обсяги становили, відповідно, 4,2 млрд грн (або 26,9 % усіх видатків місцевих бюджетів), 3,7 млрд грн (або 23,3 %) та 3,6 млрд грн (або 22,9 %).

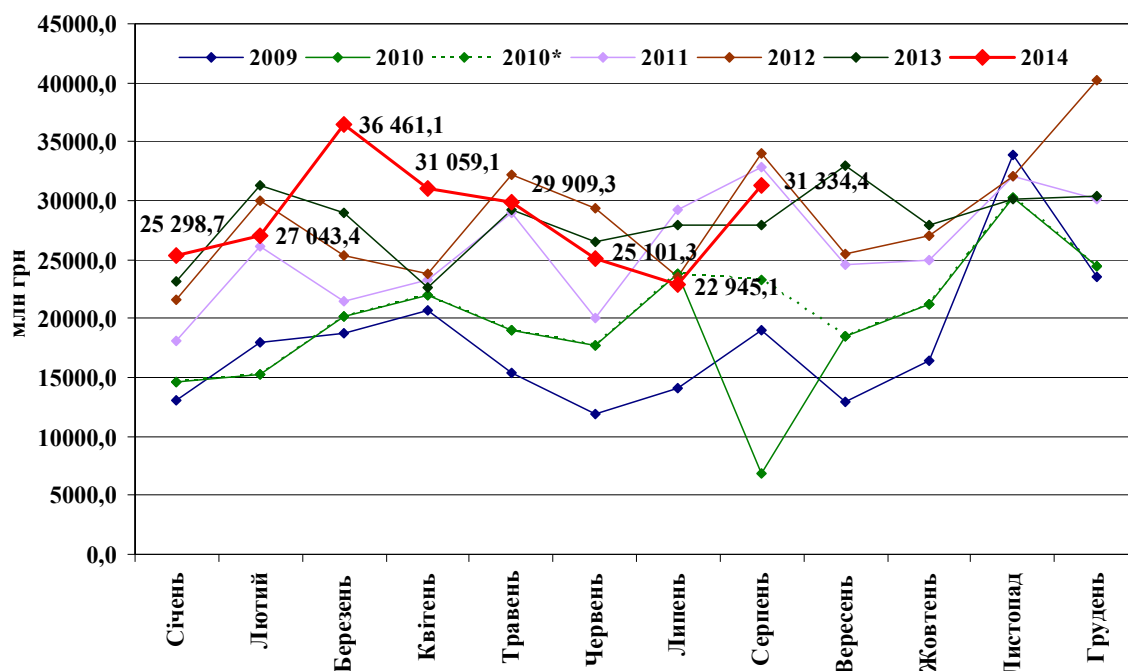
У регіональному розрізі найбільший темп приросту спостерігався в Київській області, де обсяг видатків збільшився на 59,0 % щодо відповідного показника 2013 року. Водночас у 3-х регіонах відбулося зменшення обсягів видатків – у Луганській, Донецькій областях та м. Київ (–82,6 %, –51,1 % та –14,8 % відповідно).

Показники за 2014 рік не є повністю співставними з аналогічними показниками відповідного періоду 2013 року в зв'язку з тим, що починаючи з 01.05.2014 року відсутня офіційна звітність по АР Крим та м. Севастополь.

Доходи державного бюджету

Графік 1

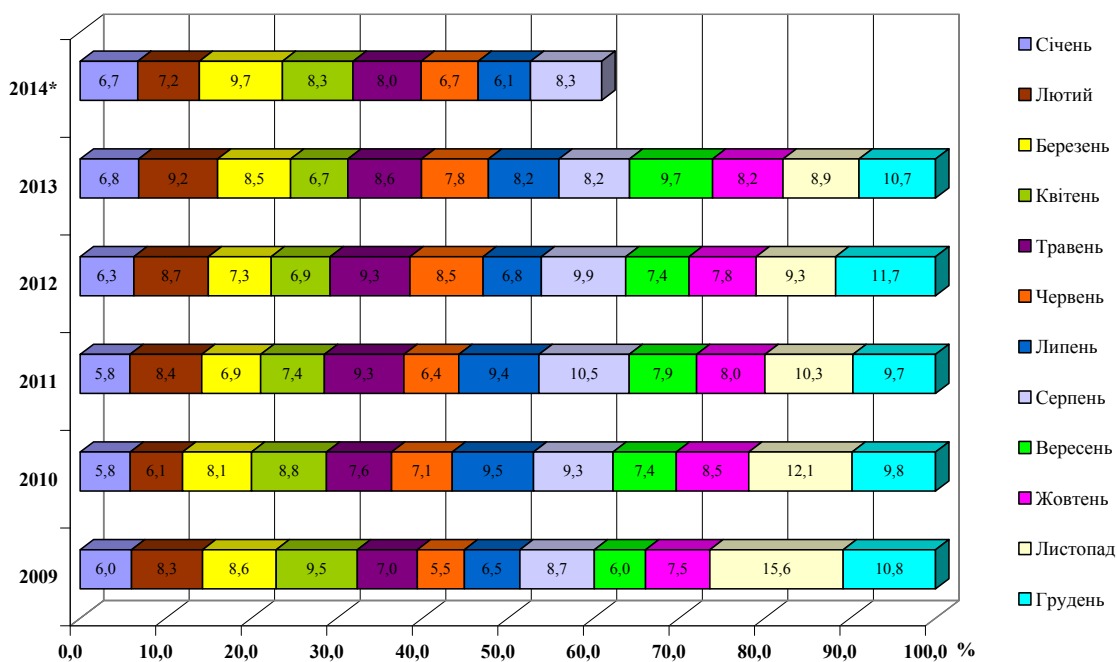
**Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2009–2014 роках**

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд грн.

Діаграма 1

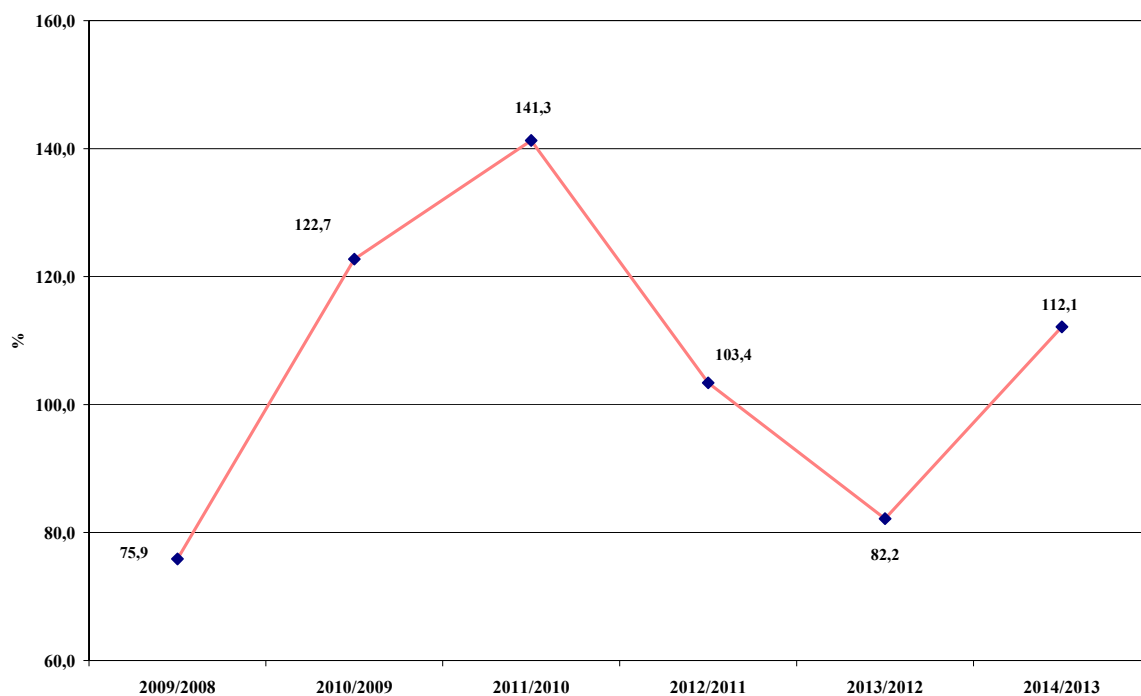
**Динаміка часток щомісячних надходжень до державного
бюджету у річному обсязі за 2009–2014 роки**

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

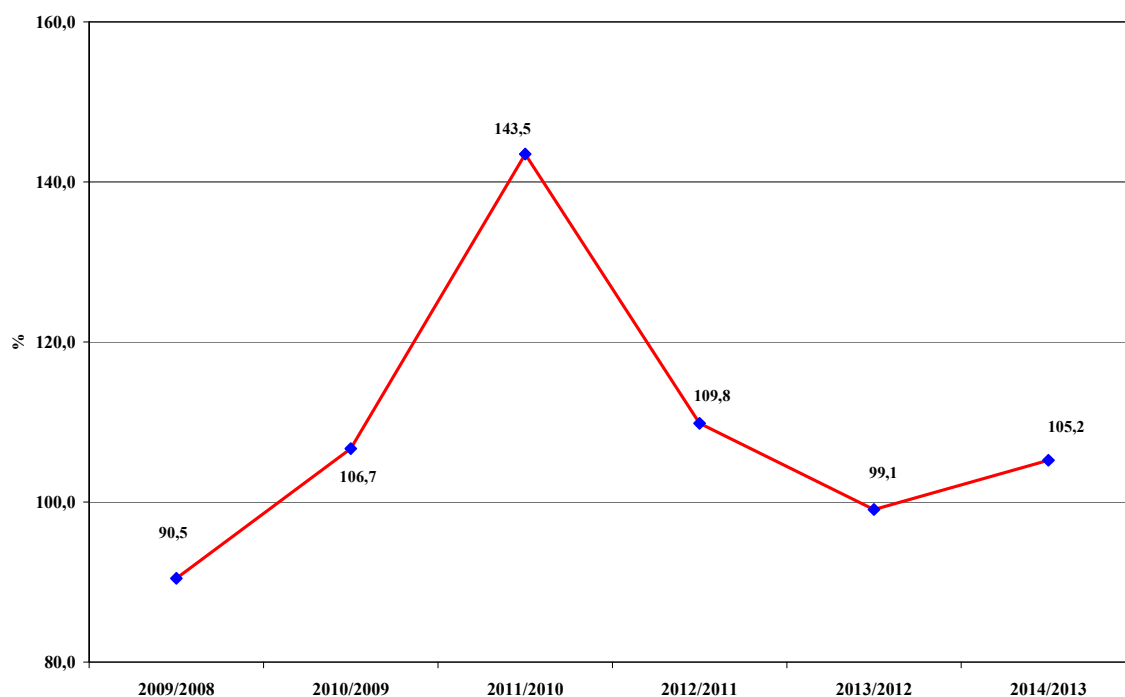
Графік 2

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за серпень 2009–2014 років

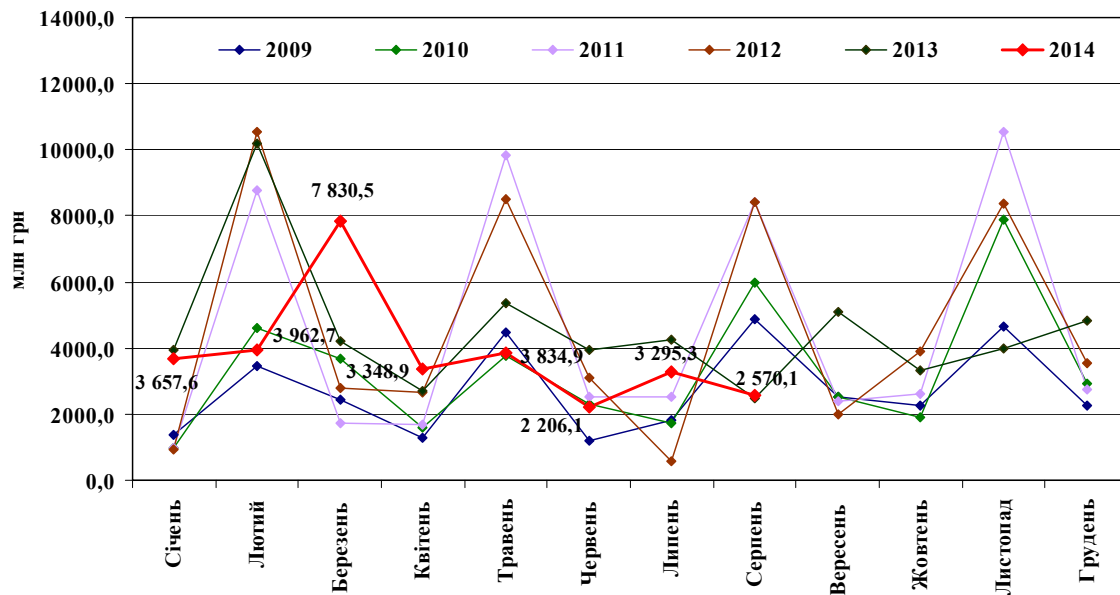
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – серпень 2009–2014 років

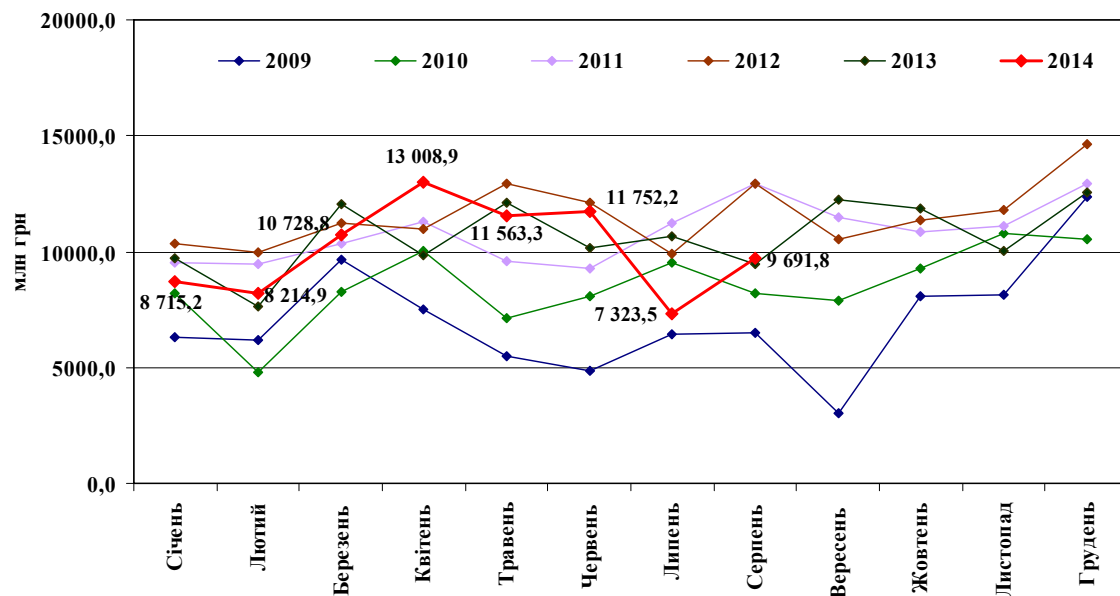
Графік 4

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету у 2009–2014 роках

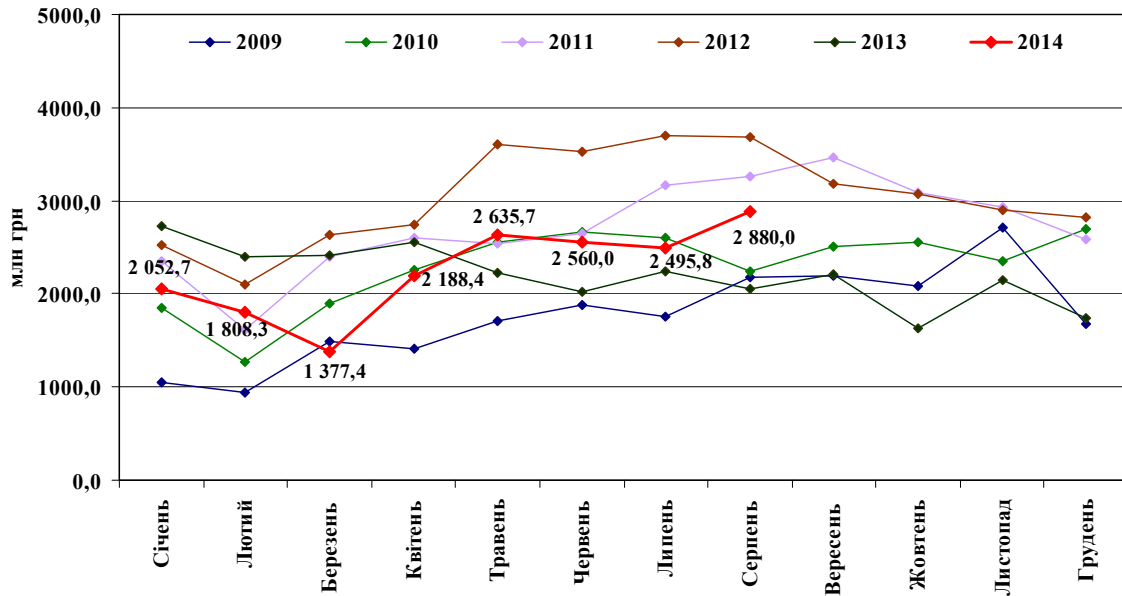
Графік 5

Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2009–2014 роках

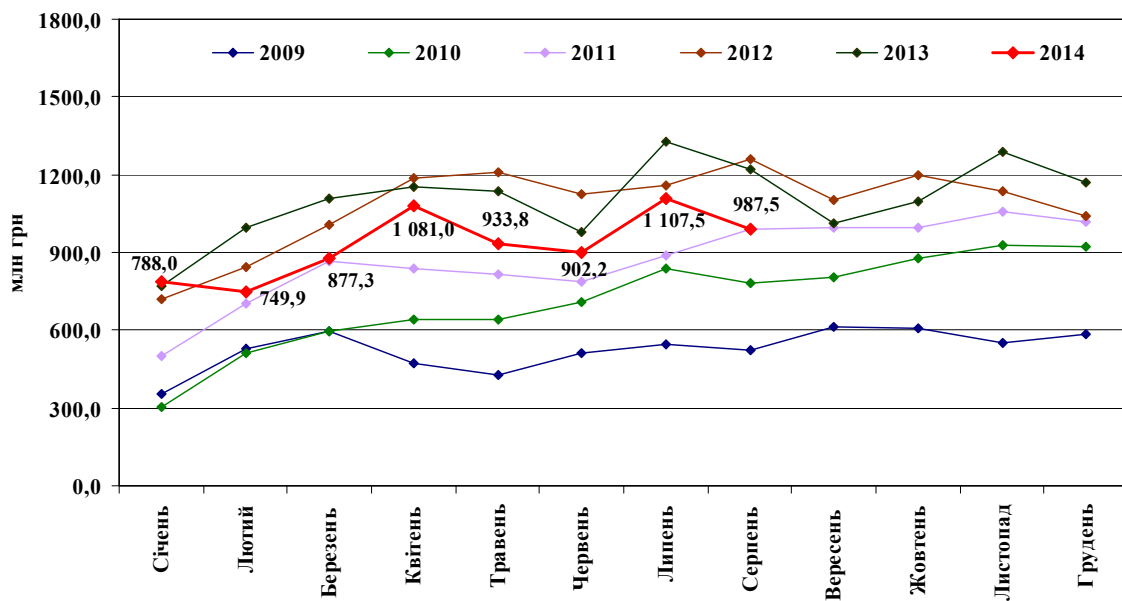
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) до державного бюджету у 2009–2014 роках

Графік 7

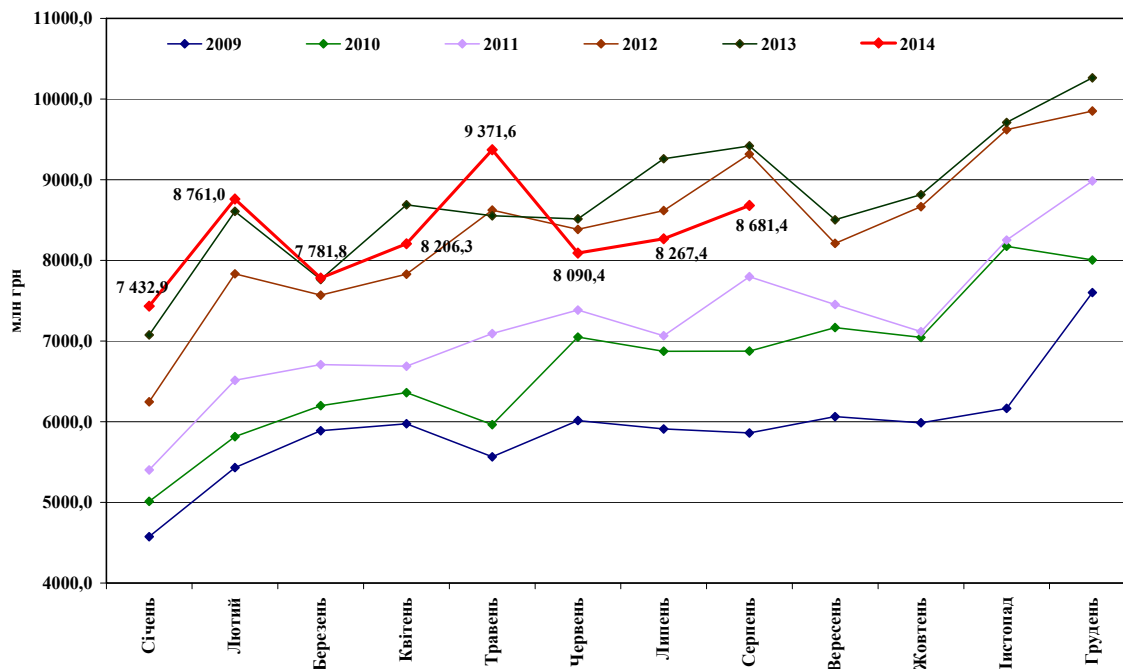
Динаміка щомісячних надходжень ввізного мита до державного бюджету у 2009–2014 роках

Доходи місцевих бюджетів

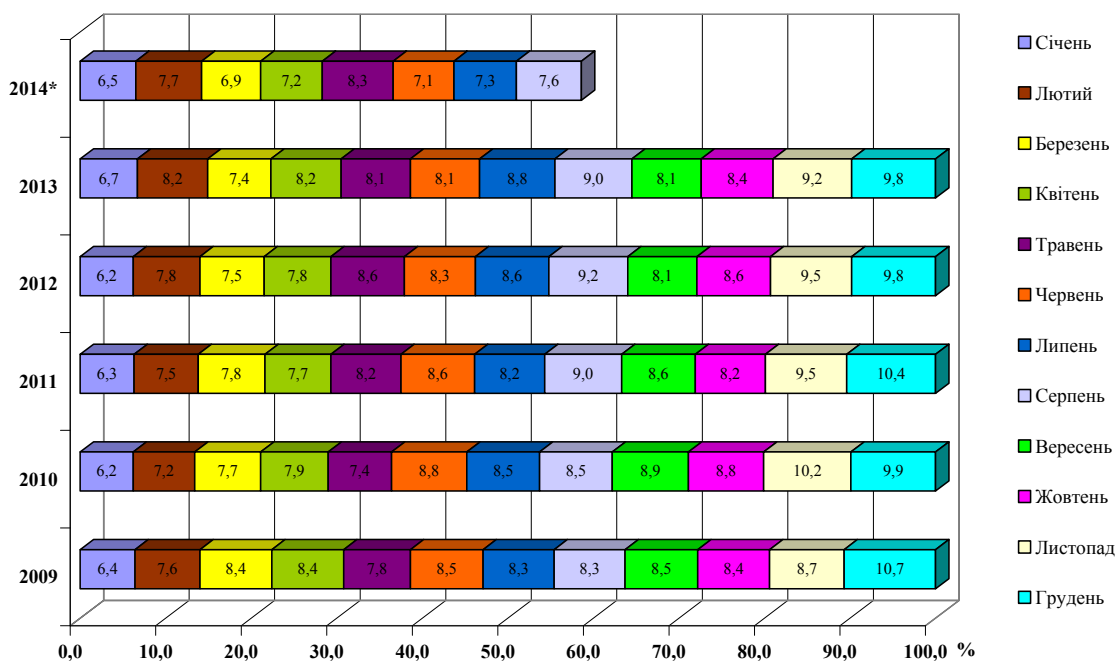
Графік 8

**Динаміка щомісячних доходів місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2009–2014 роках**

Діаграма 2

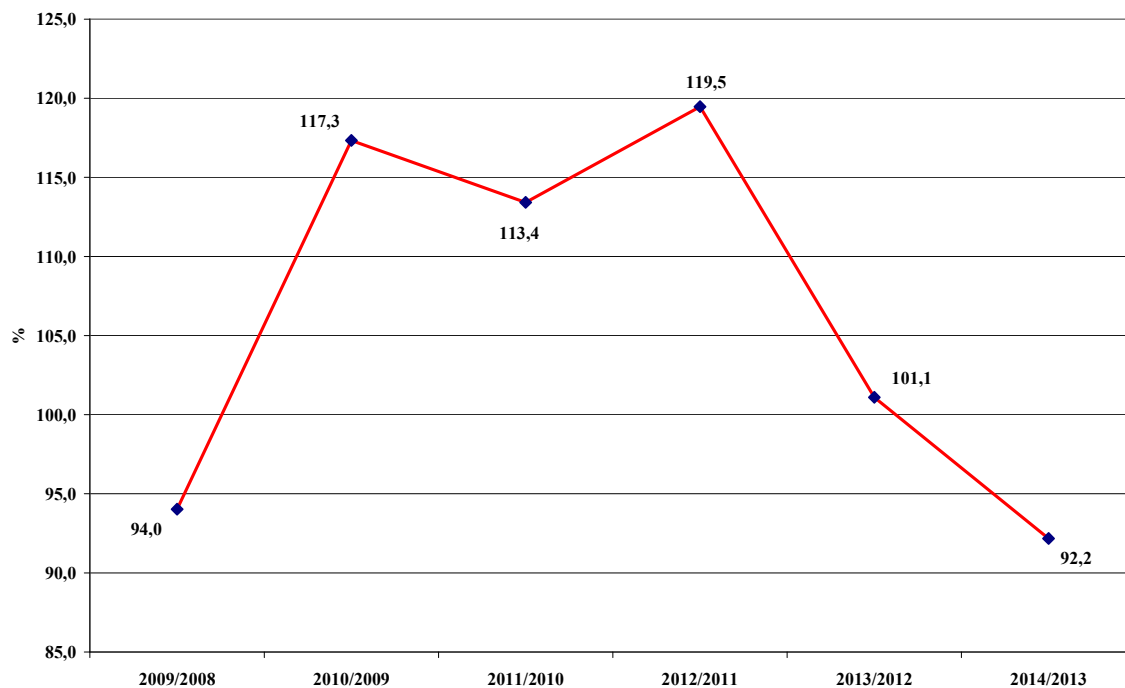
**Динаміка часток щомісячних доходів місцевих бюджетів у
річному обсязі за 2009–2014 роки**

* Частка доходів визначена щодо показника, передбаченого на рік

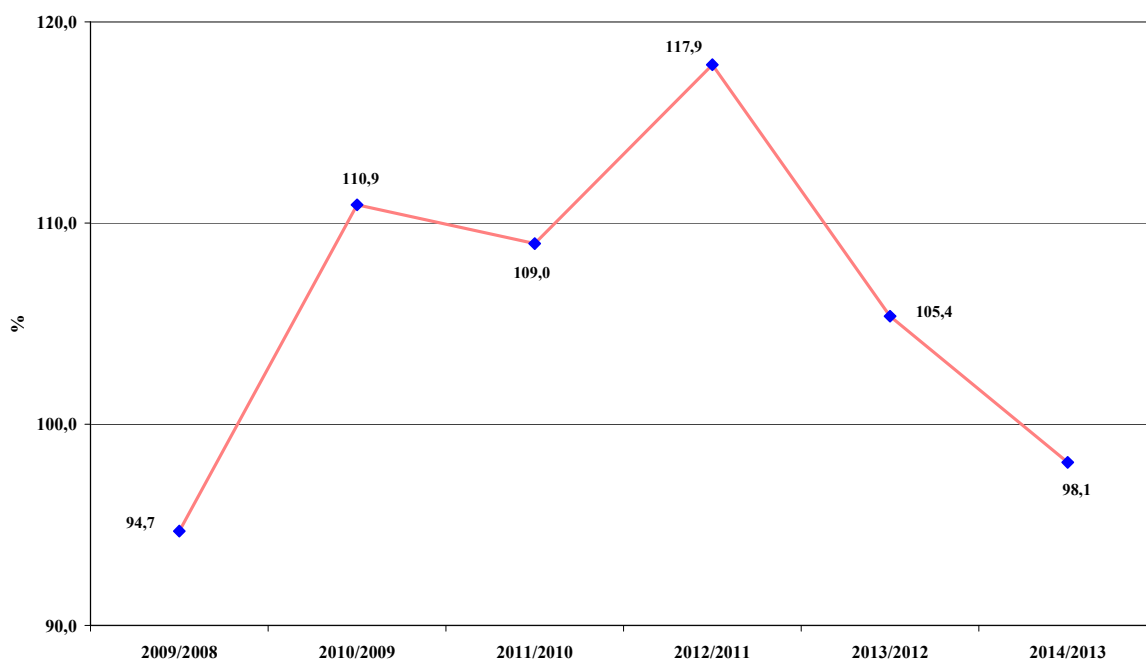
Графік 9

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за серпень 2009–2014 років

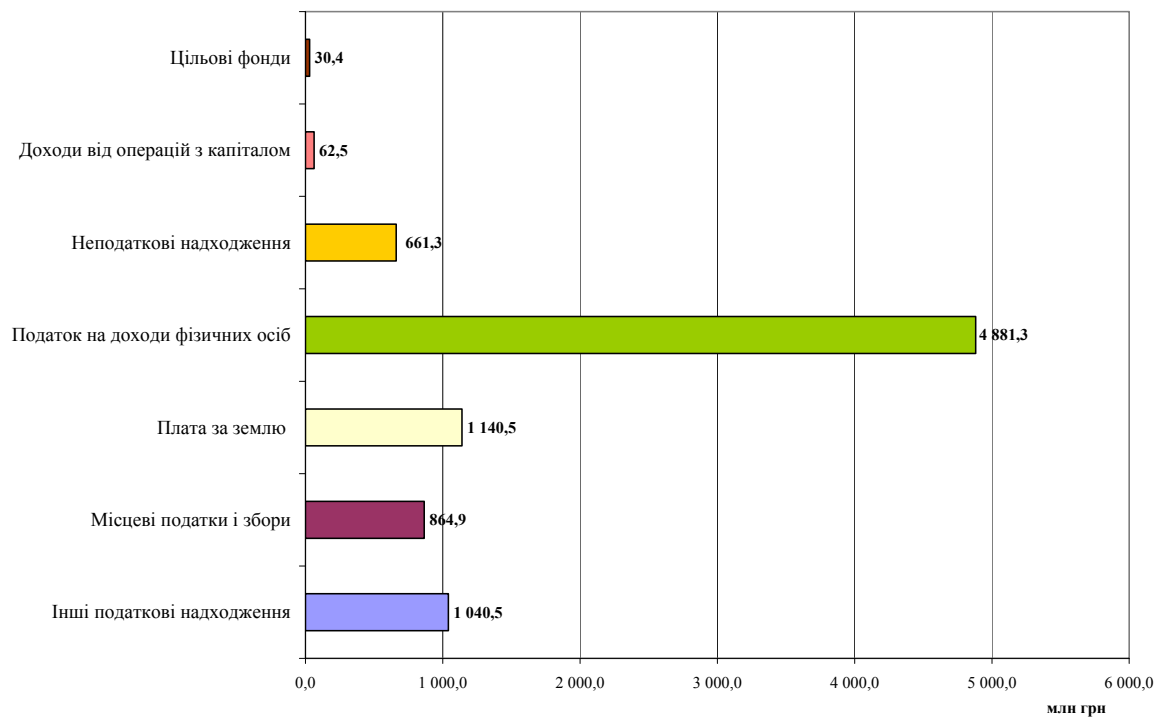
Графік 10

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – серпень 2009–2014 років

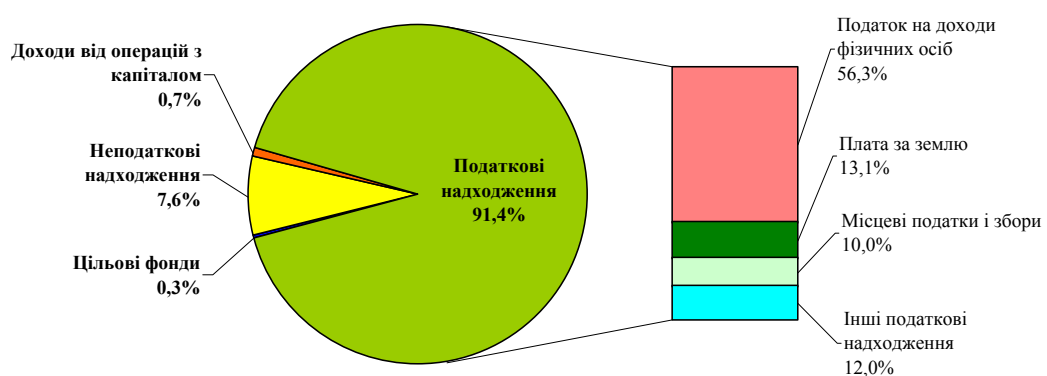
Діаграма 3

Доходи місцевих бюджетів за серпень 2014 року

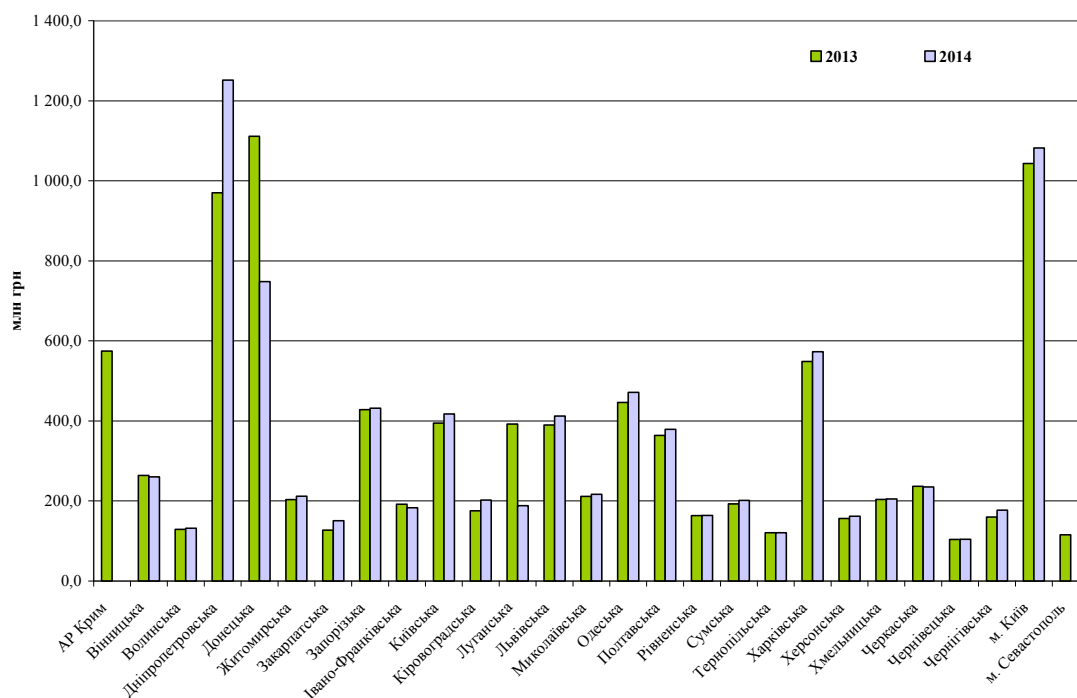
Діаграма 4

Структура доходів місцевих бюджетів за серпень 2014 року

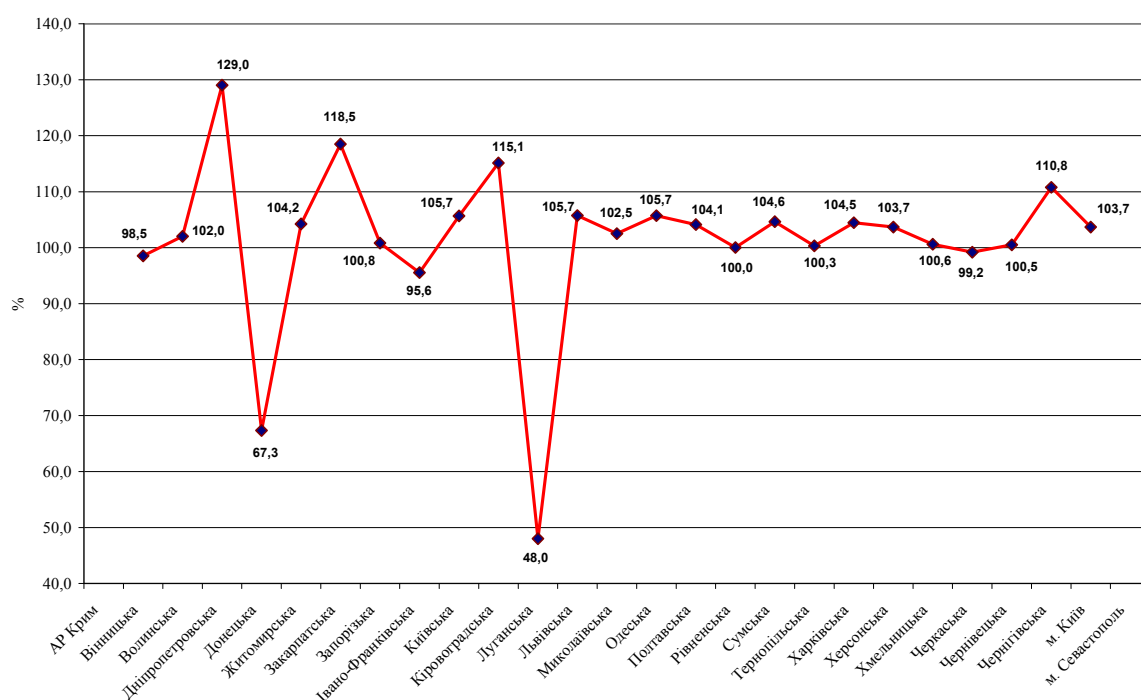
Діаграма 5

Регіональний розподіл доходів місцевих бюджетів за серпень 2013–2014 років

Графік 11

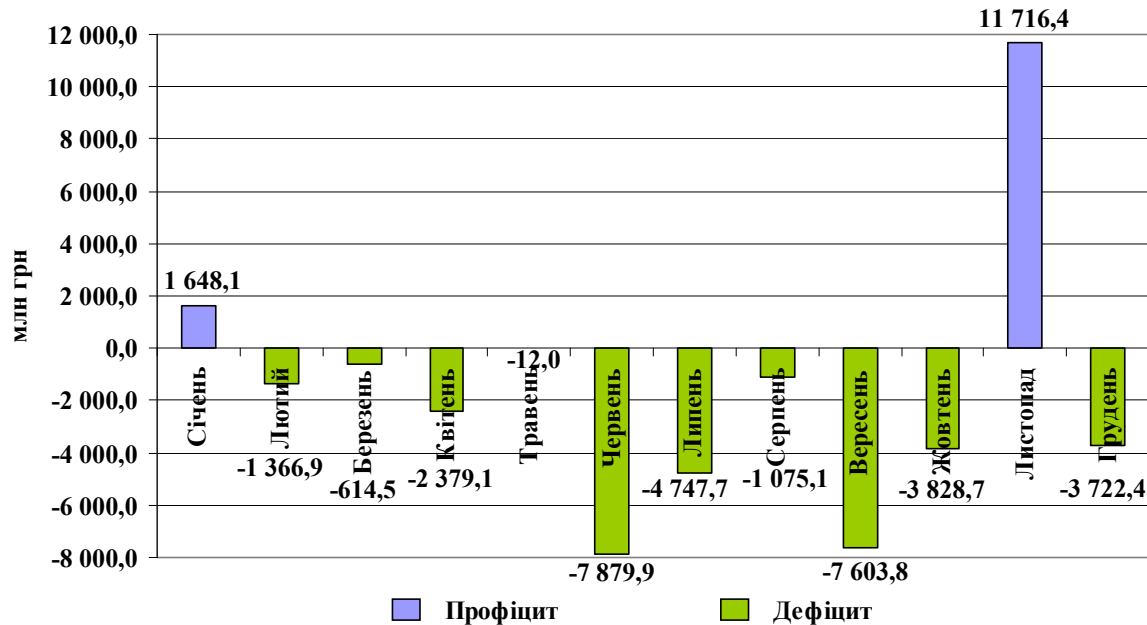
Темпи зростання доходів місцевих бюджетів у розрізі регіонів за серпень 2014 року (щодо відповідного показника попереднього року)

Дефіцит державного бюджету

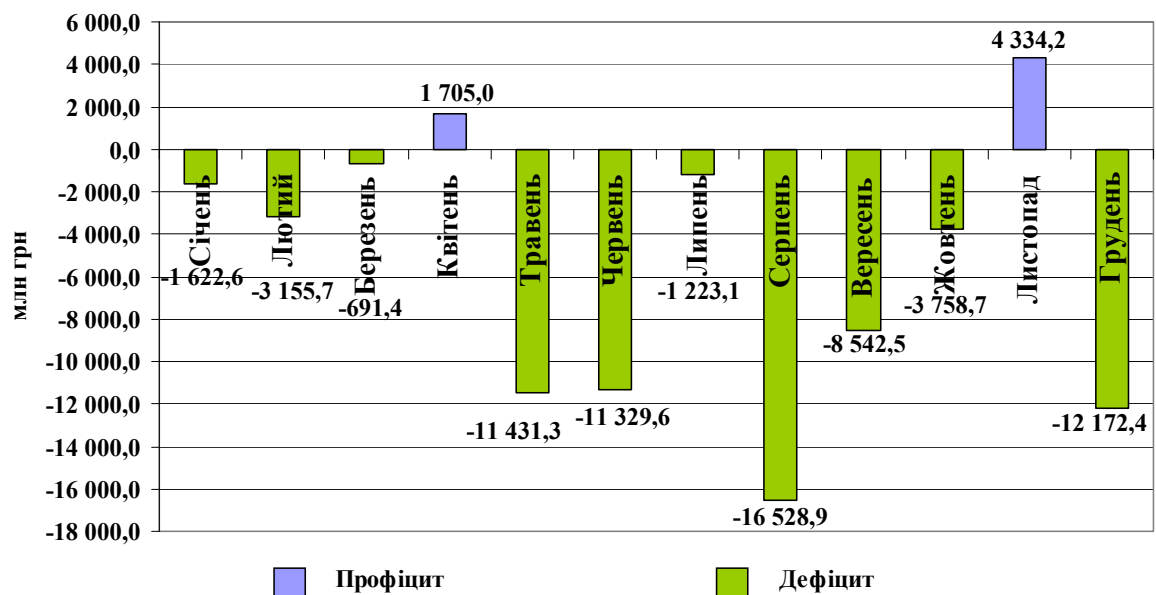
Діаграма 6

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2009 рік

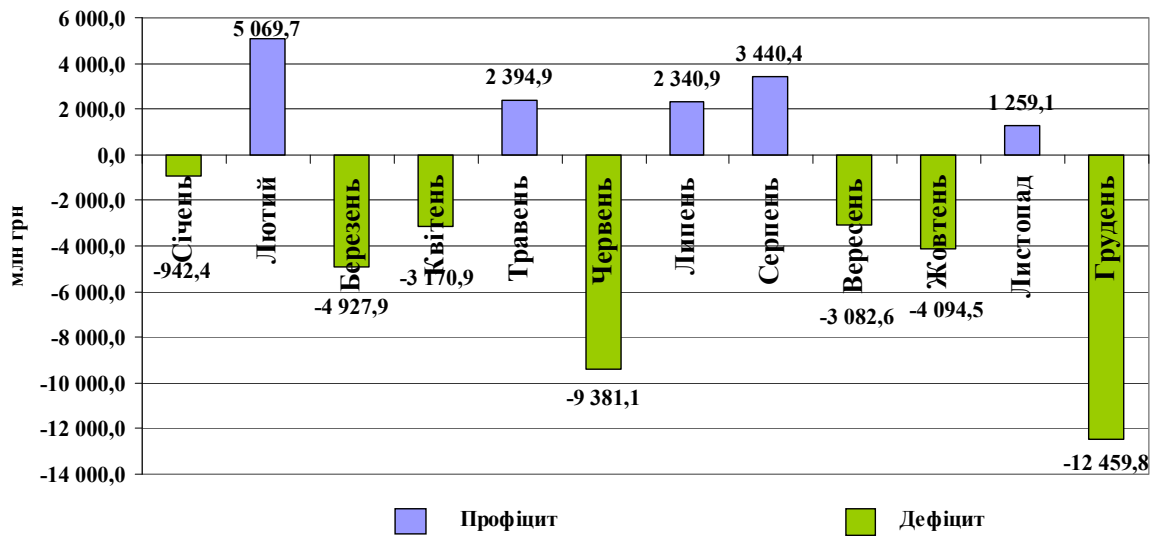
Діаграма 7

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік

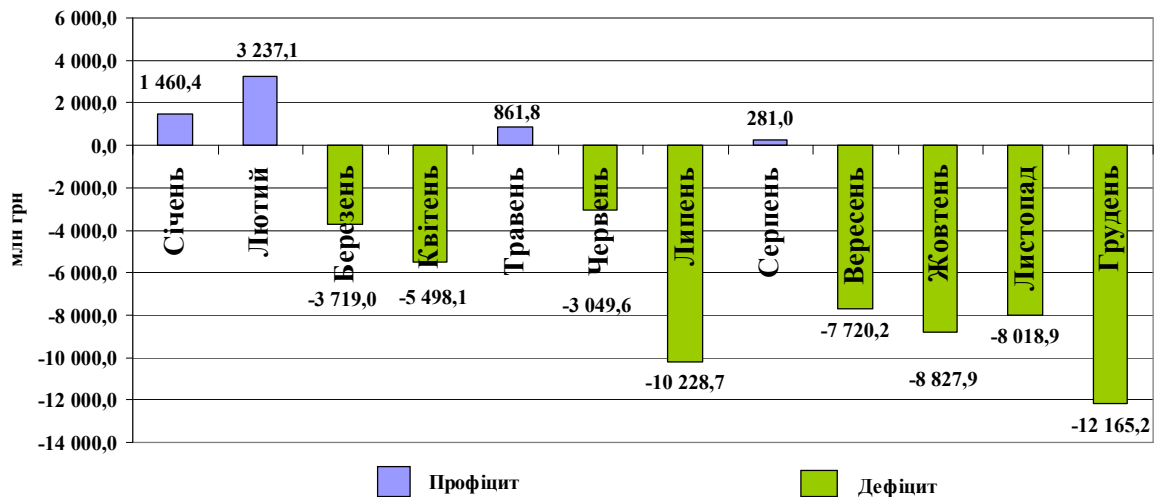
Діаграма 8

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік

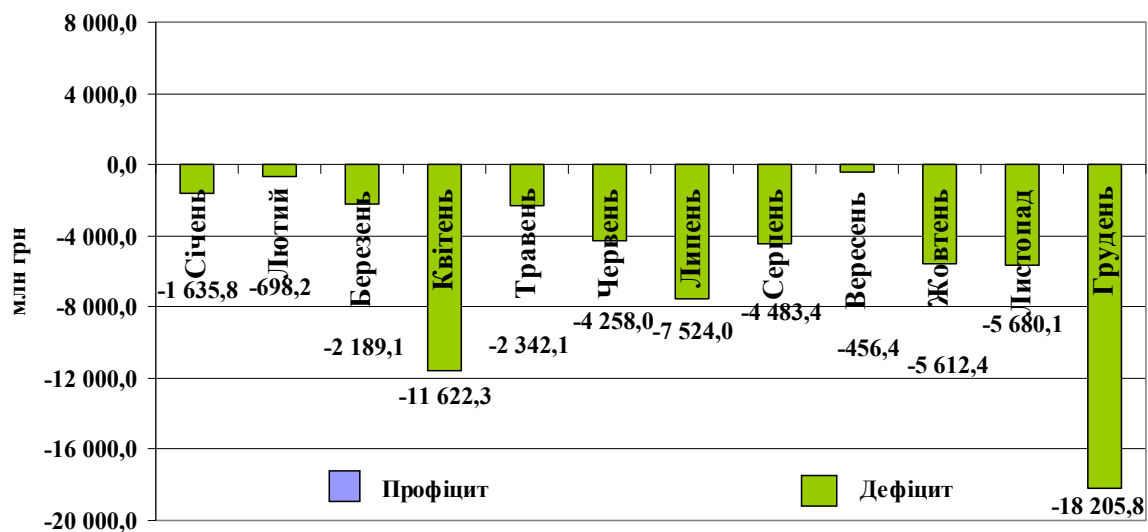
Діаграма 9

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2012 рік

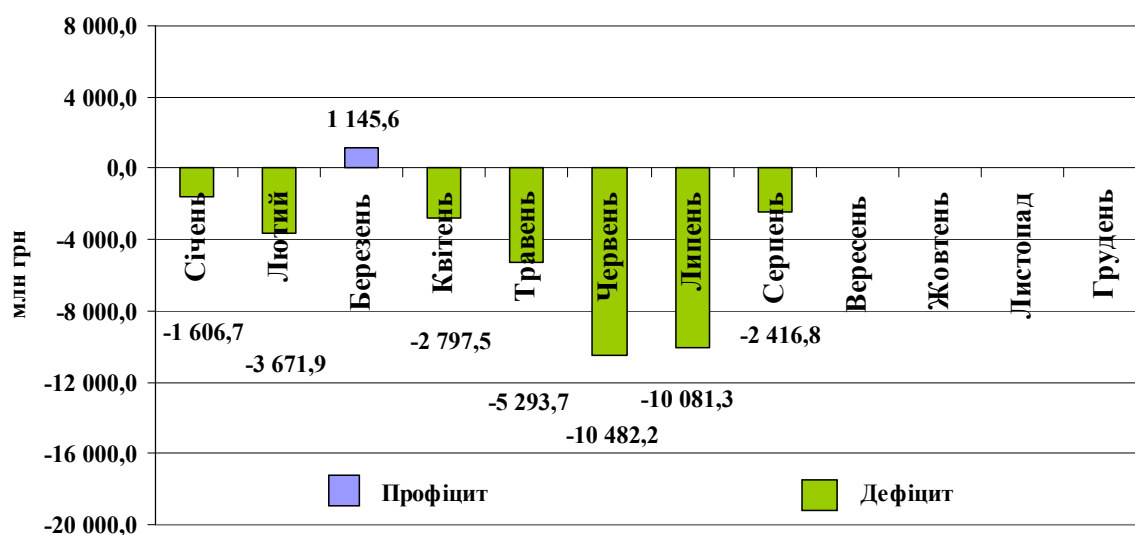
Діаграма 10

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2013 рік

Діаграма 11

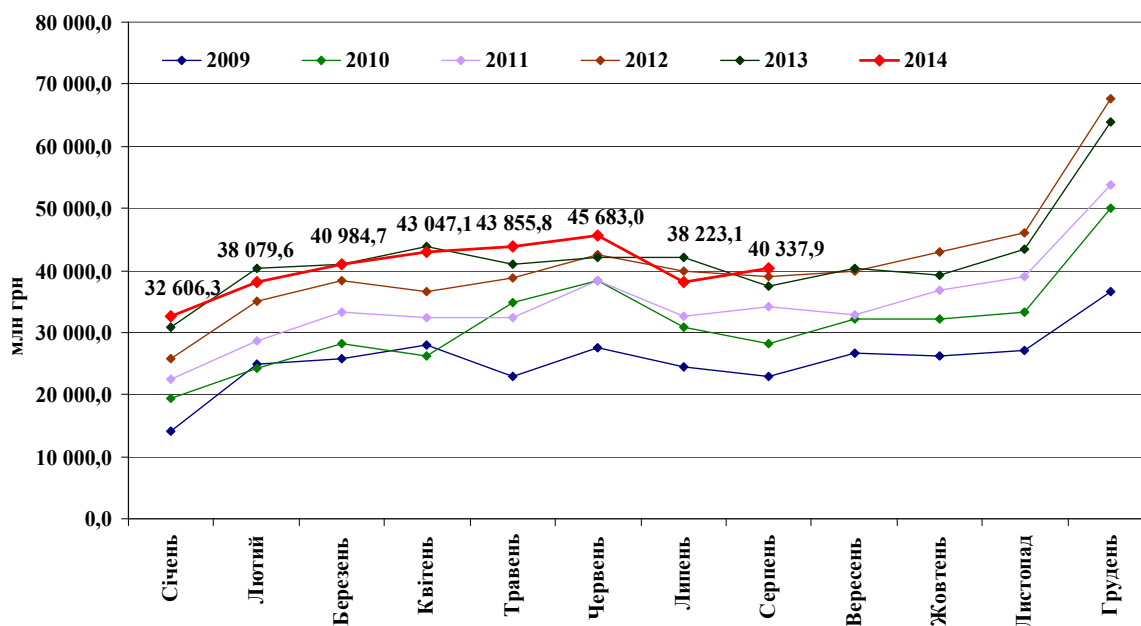
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2014 рік

Видатки зведеного бюджету

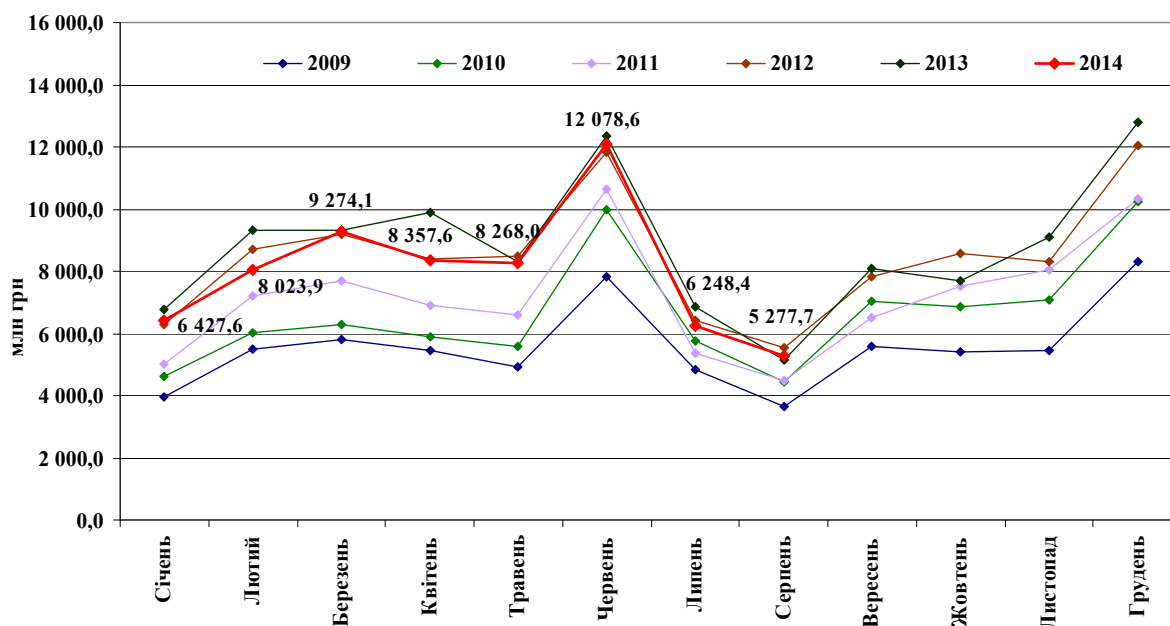
Графік 12

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету
за 2009–2014 роки

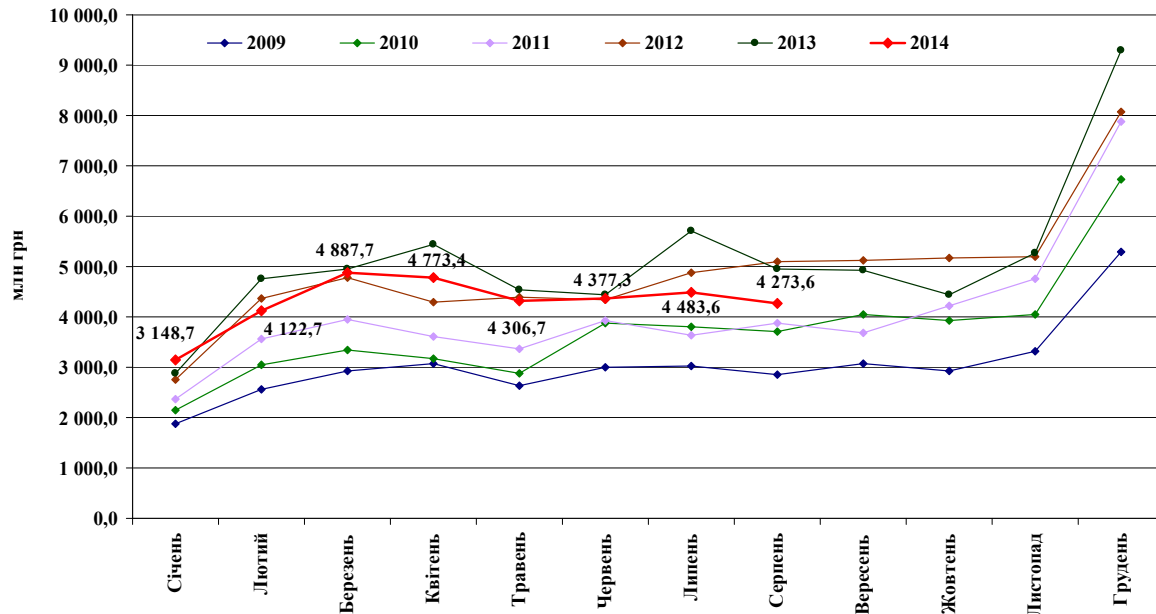
Графік 13

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту
за 2009–2014 роки

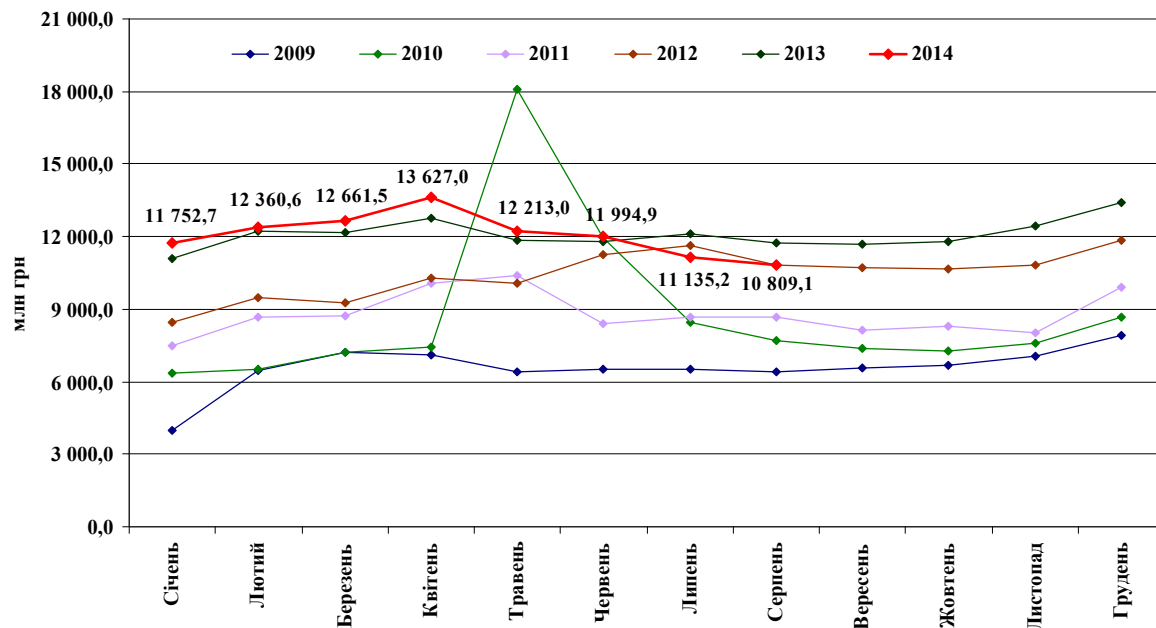
Графік 14

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2009–2014 роки

Графік 15

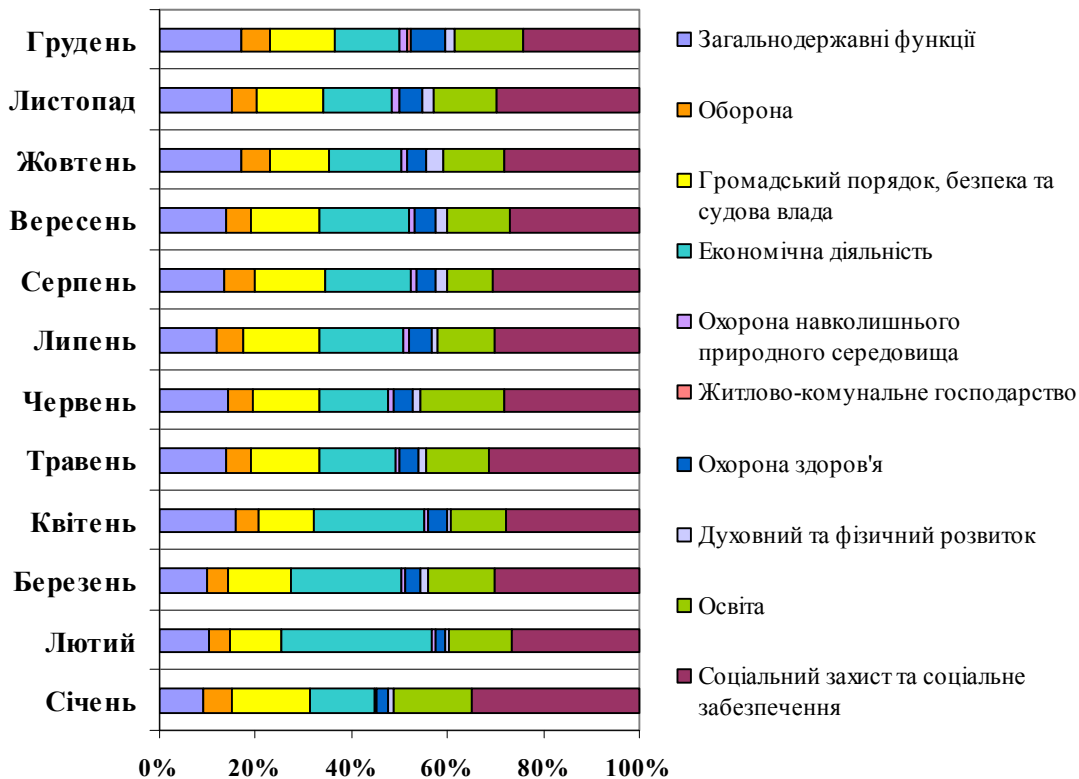
Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2009–2014 роки

Видатки державного бюджету

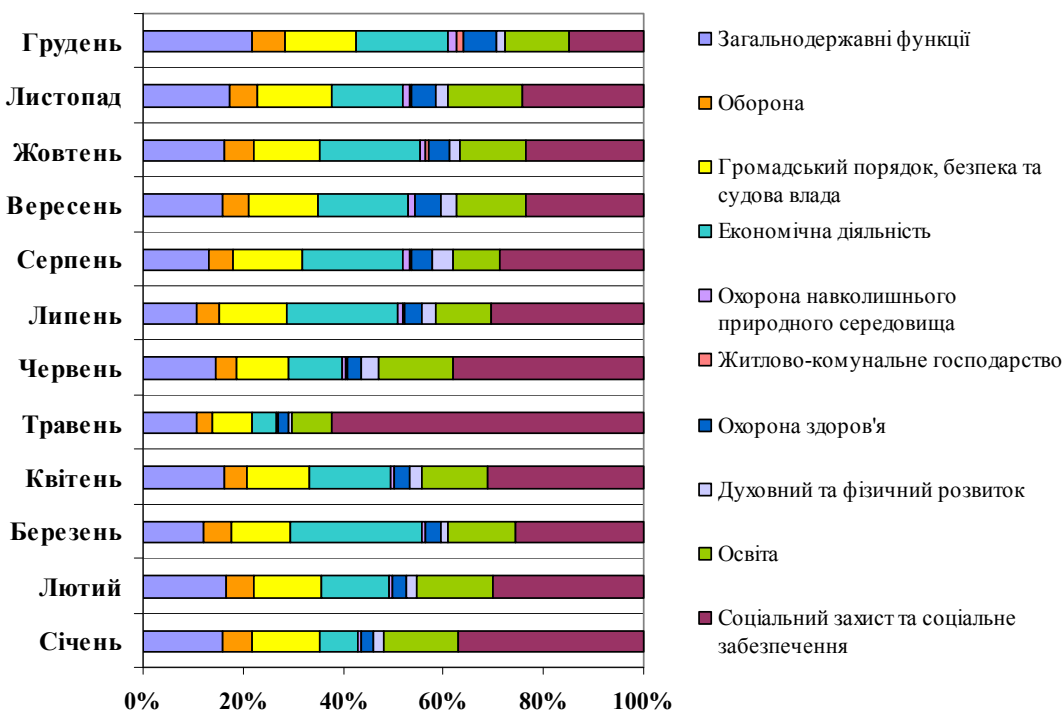
Діаграма 12

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2009 рік

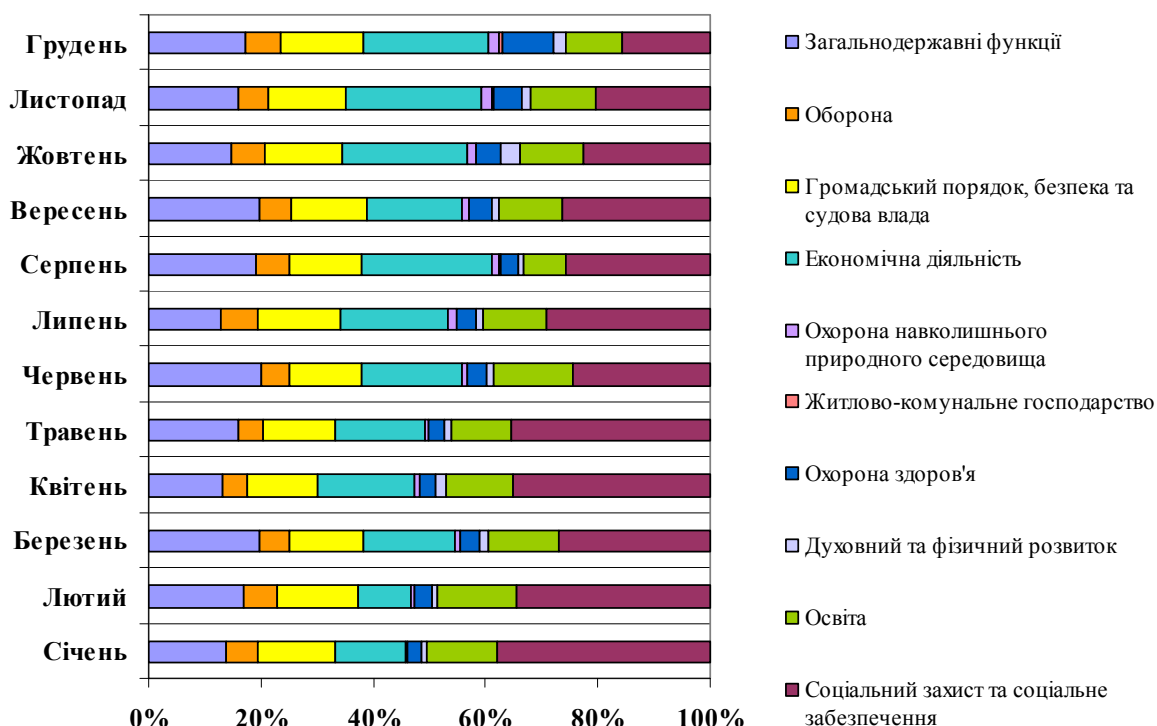
Діаграма 13

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

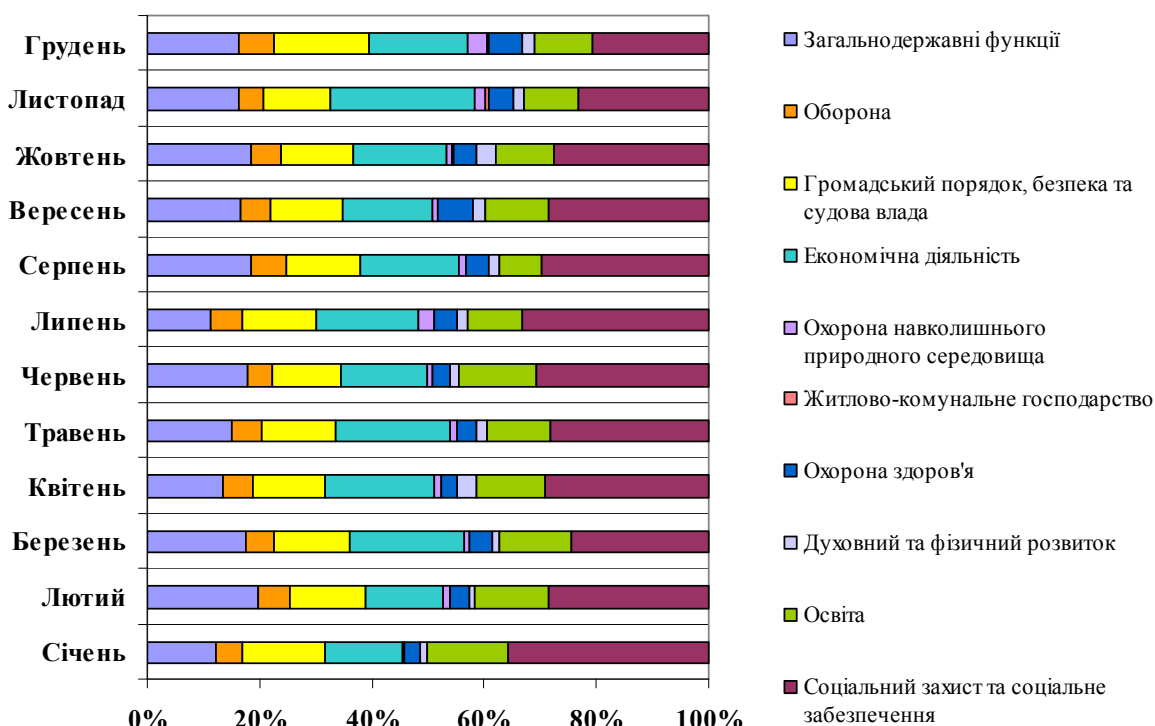
Діаграма 14

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

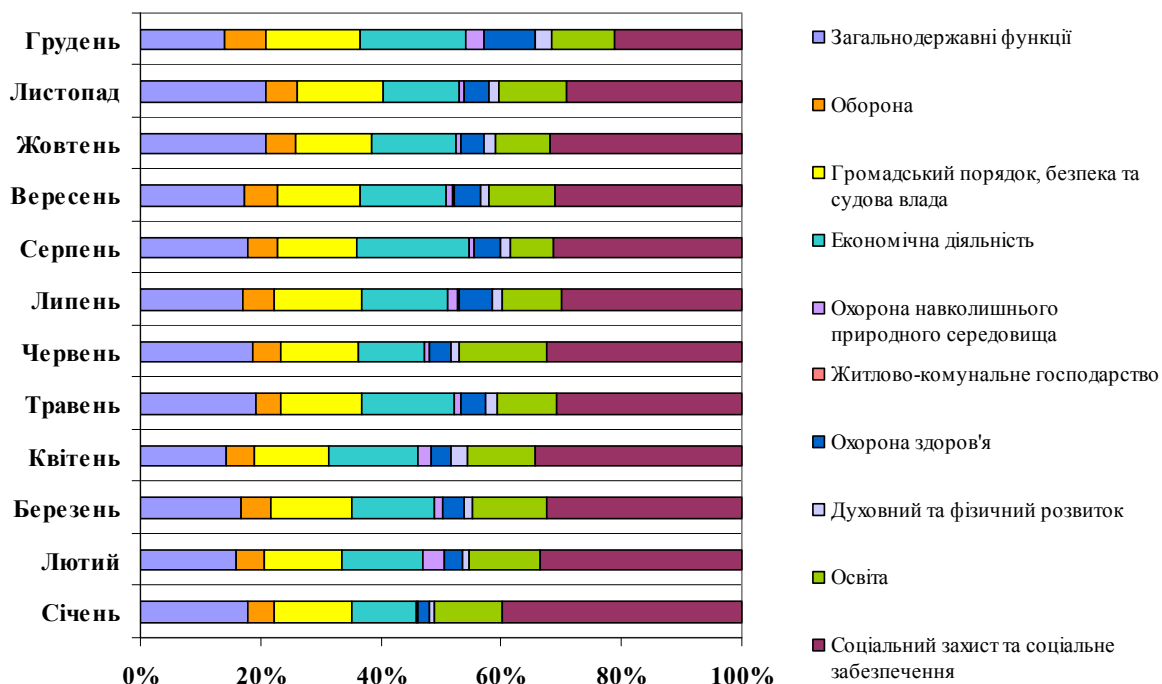
Діаграма 15

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2012 рік

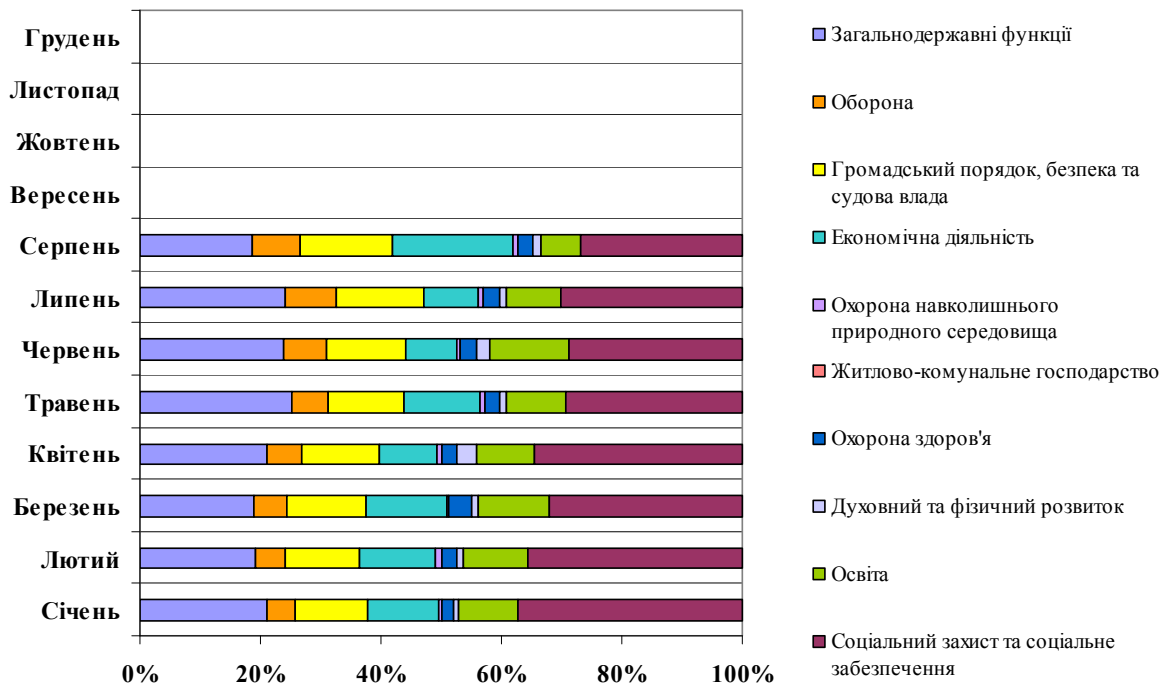
Діаграма 16

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2013 рік

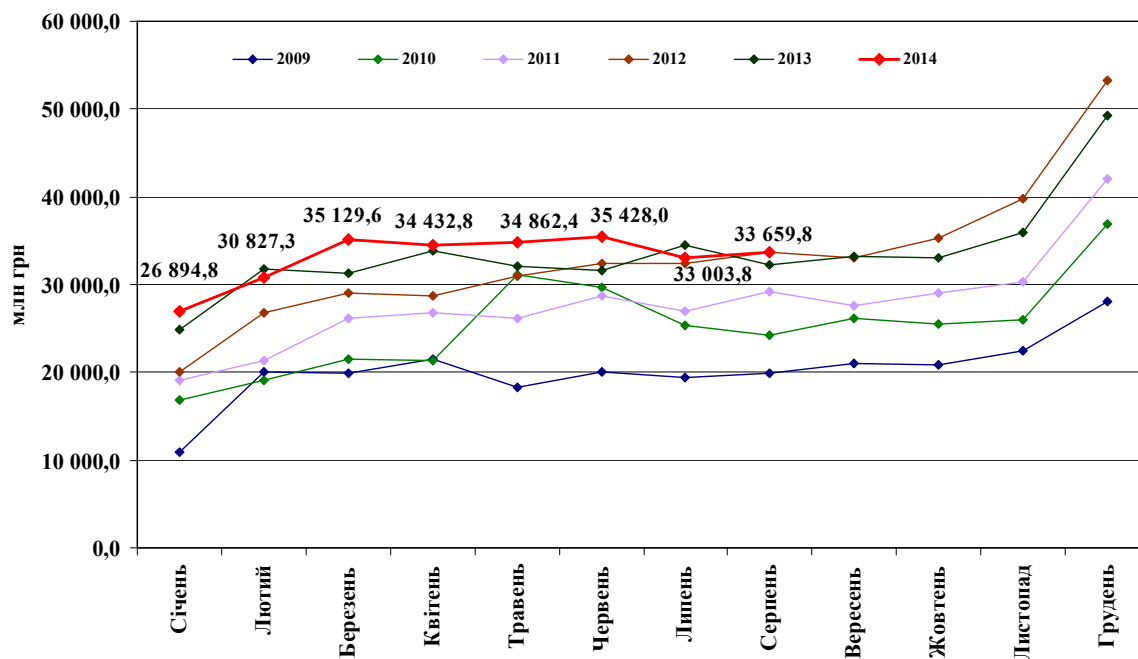

Діаграма 17

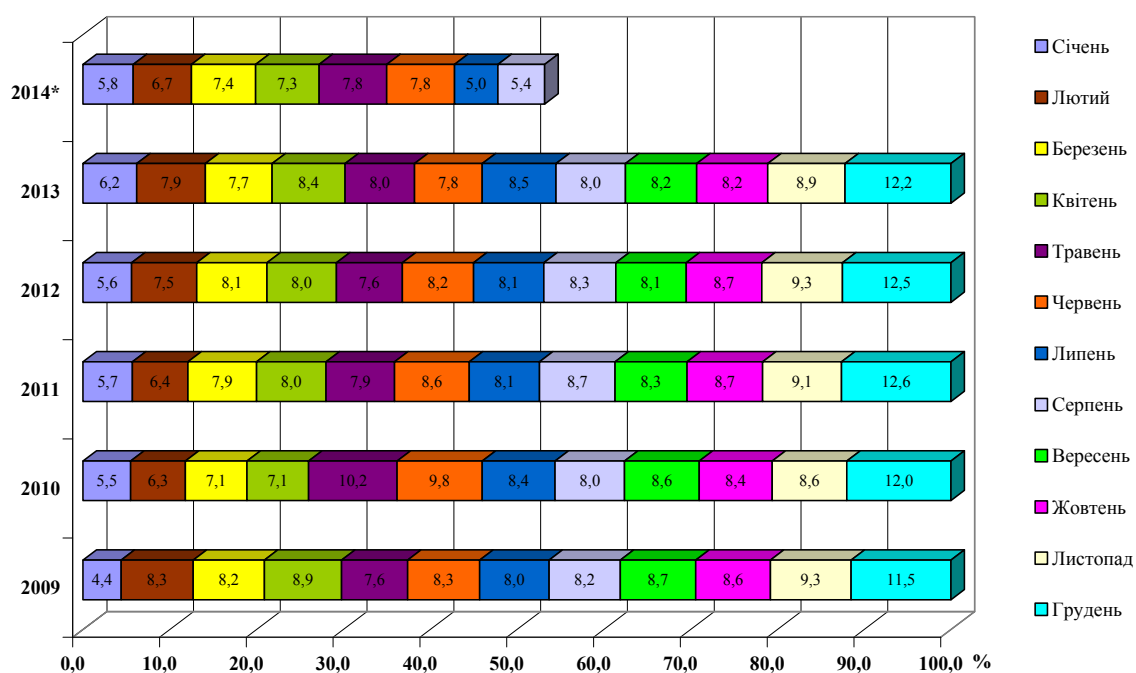
Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2014 рік

Динаміка видатків державного бюджету за 2009–2014 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)

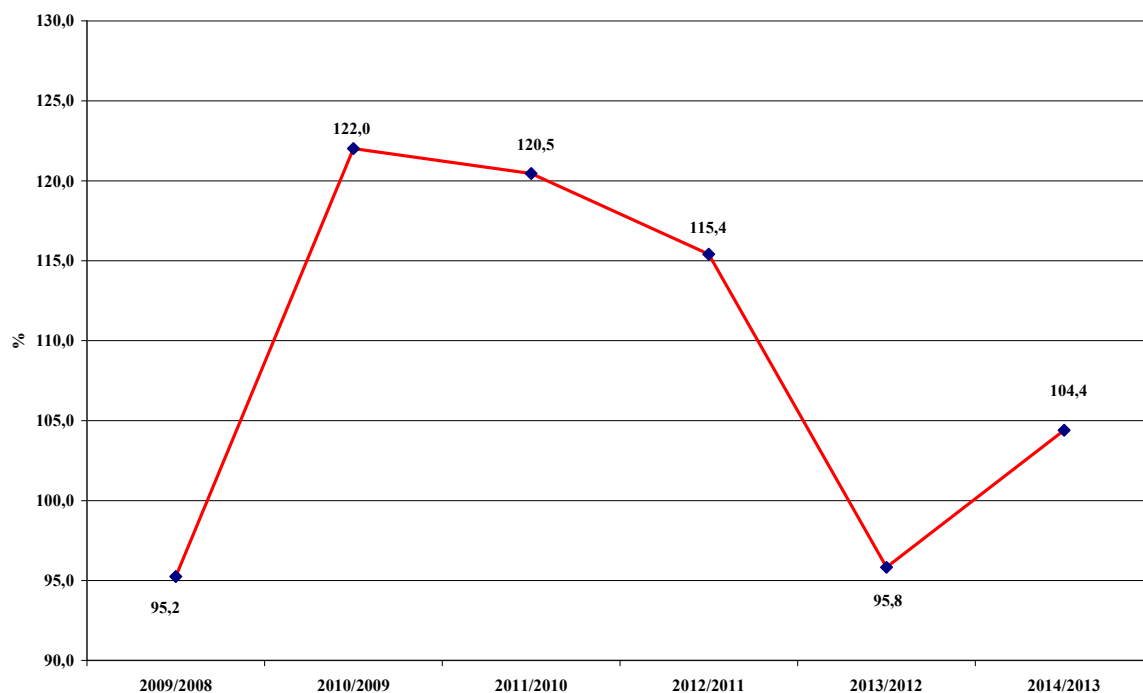
Динаміка часток щомісячних загальних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2009–2014 роки

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

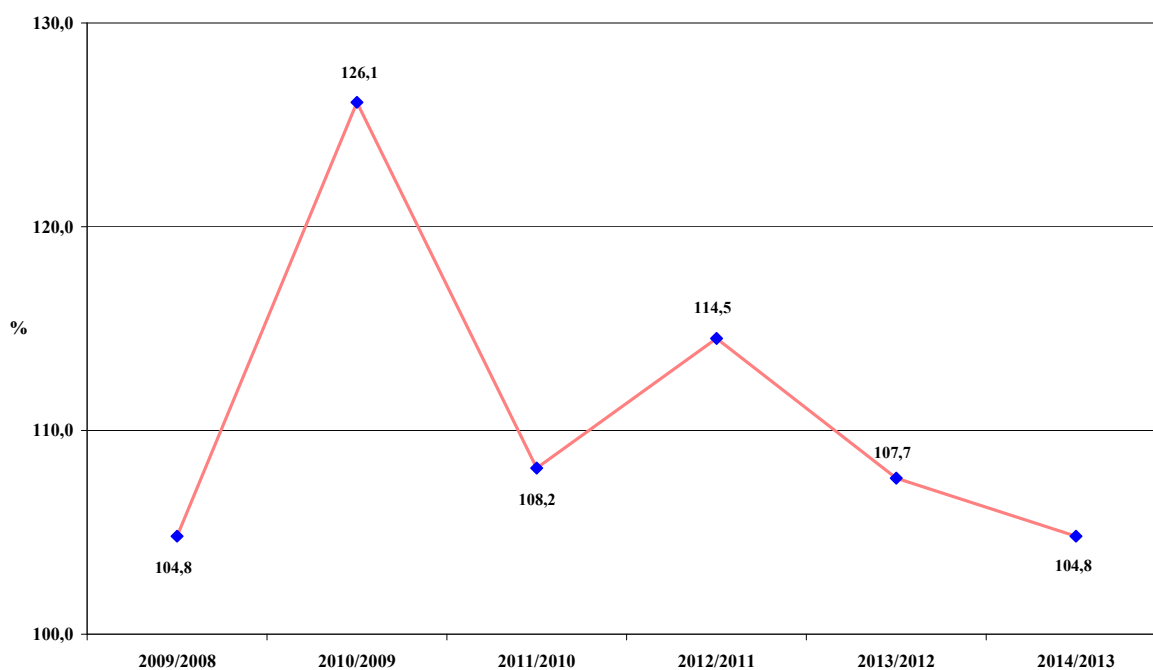
Графік 17

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за серпень 2009–2014 років

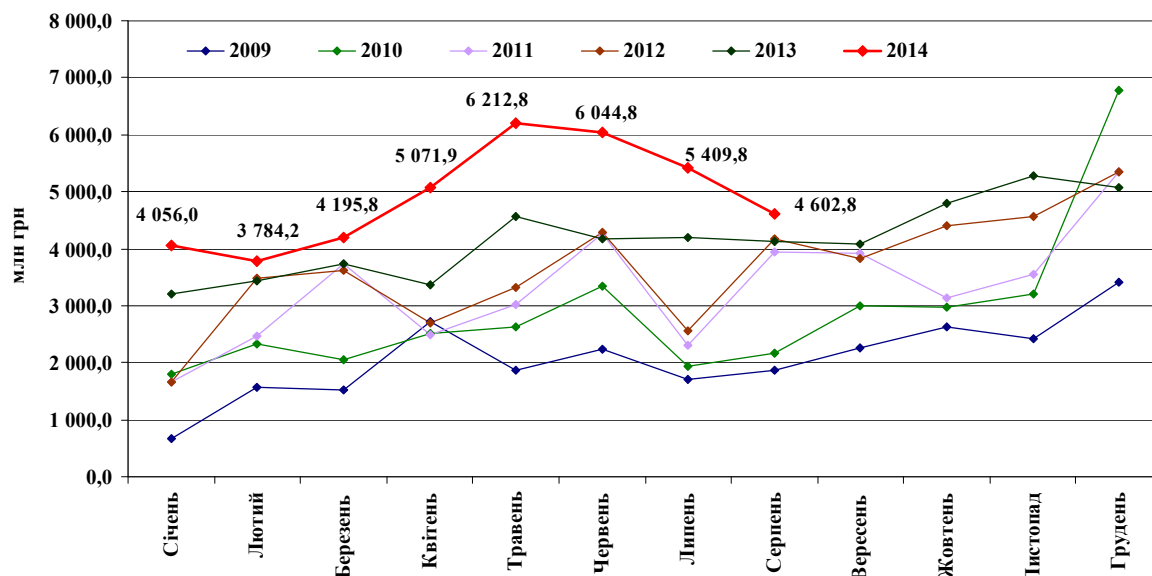
Графік 18

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – серпень 2009–2014 років

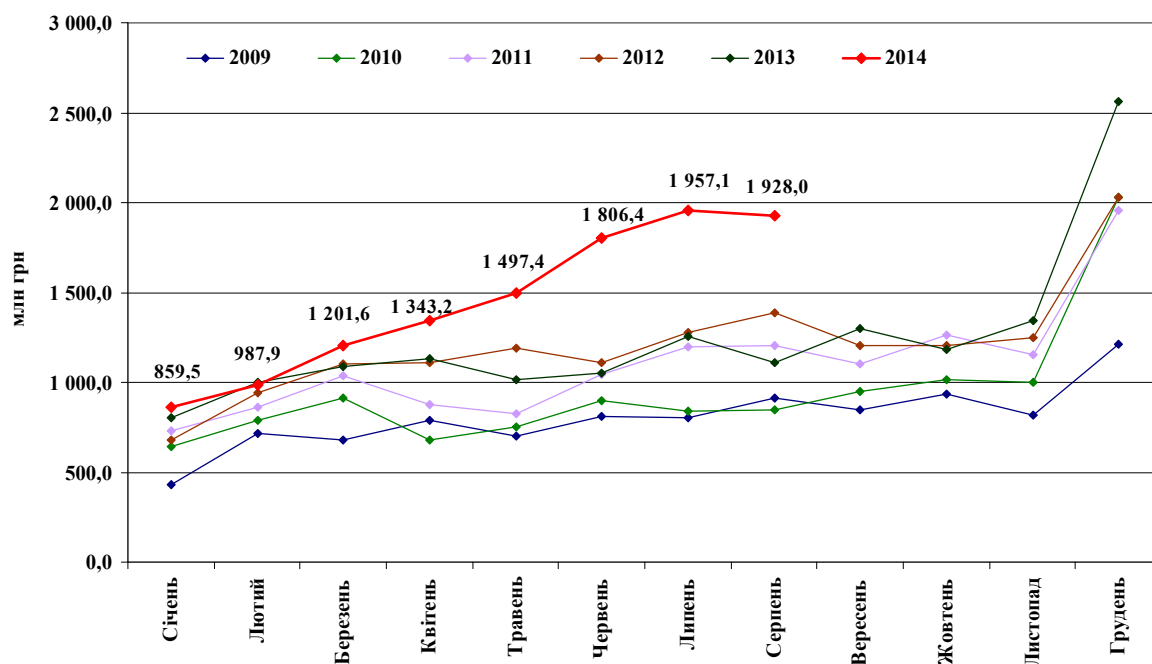
Графік 19

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2009–2014 роки

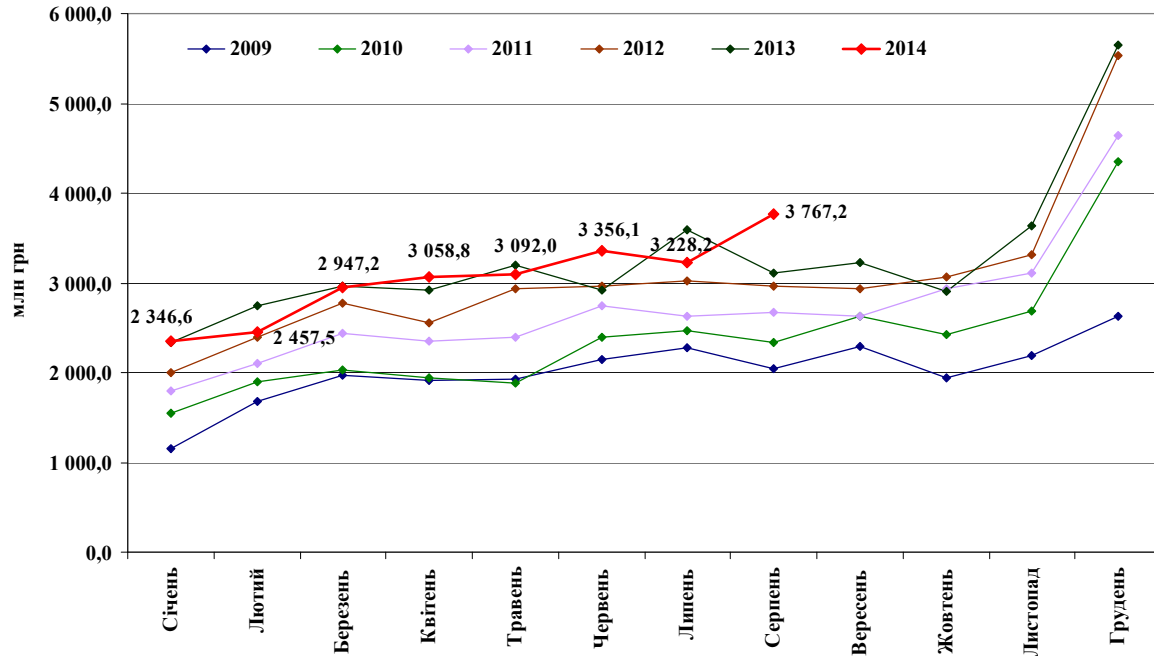
Графік 20

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2009–2014 роки

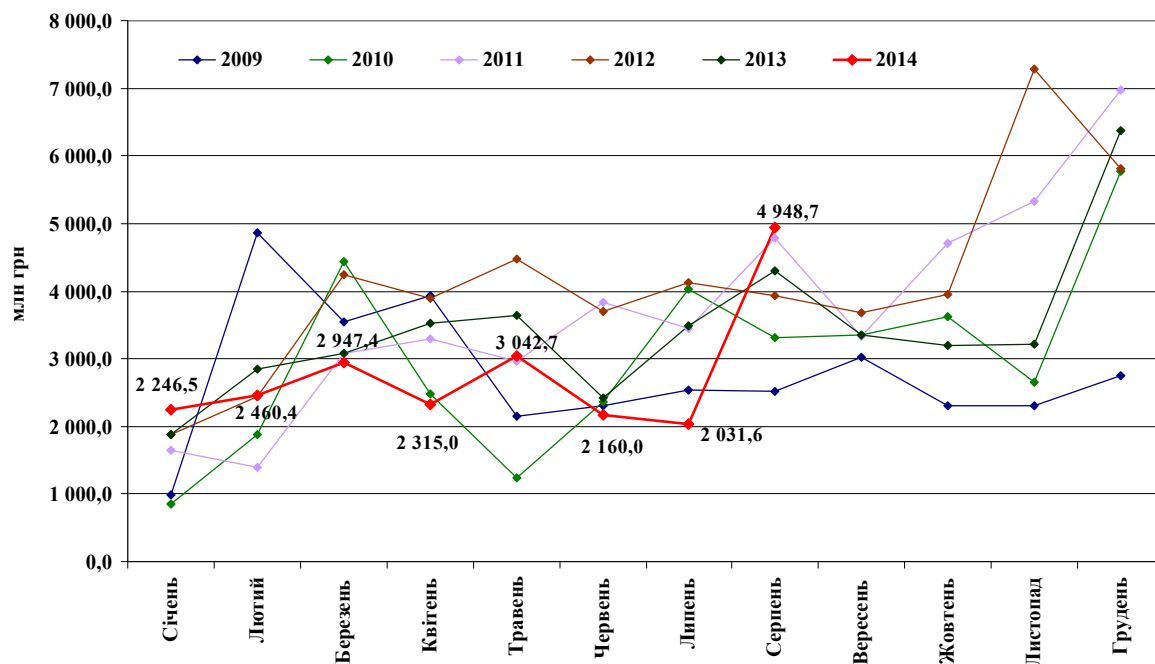
Графік 21

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2009–2014 роки

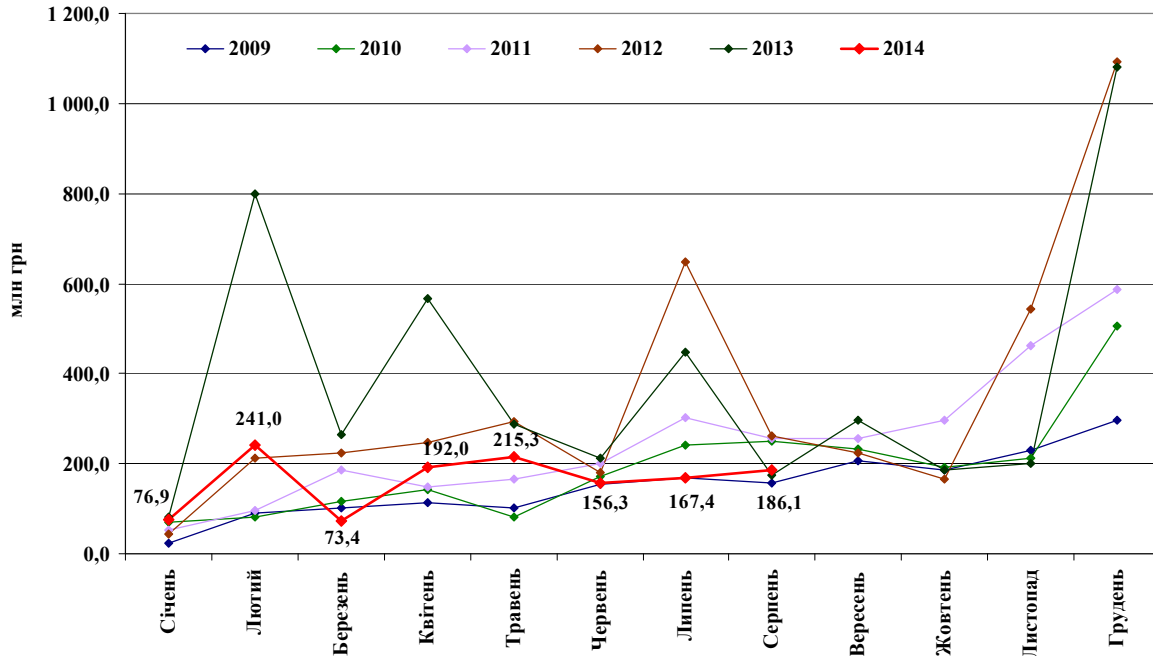
Графік 22

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2009–2014 роки

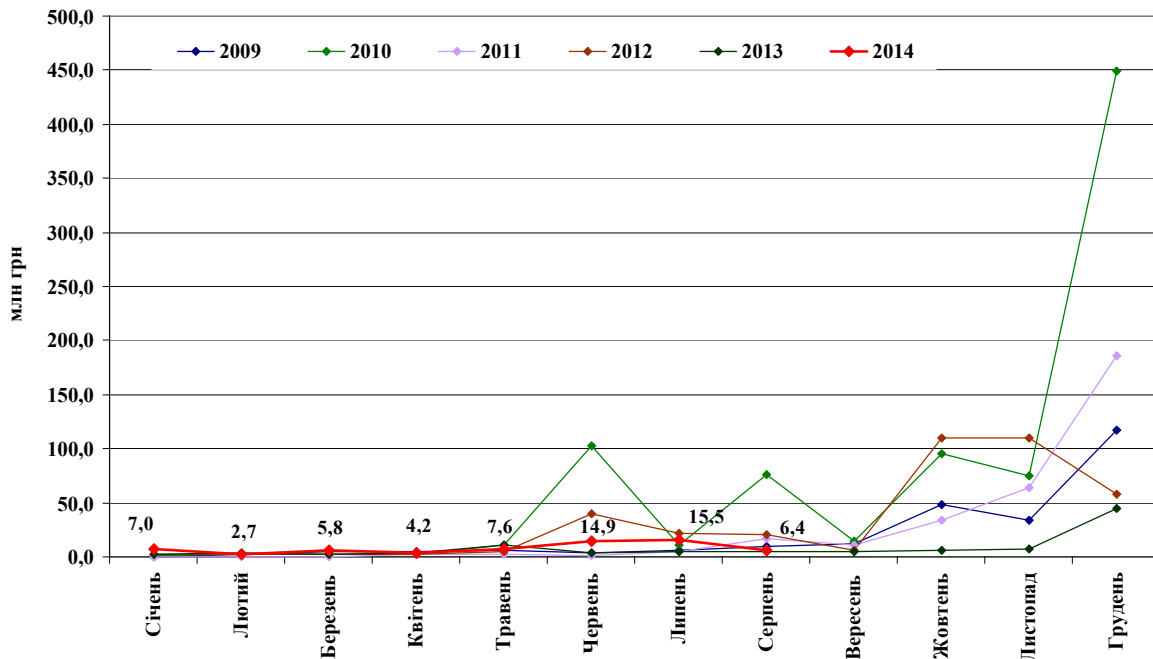
Графік 23

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2009–2014 роки

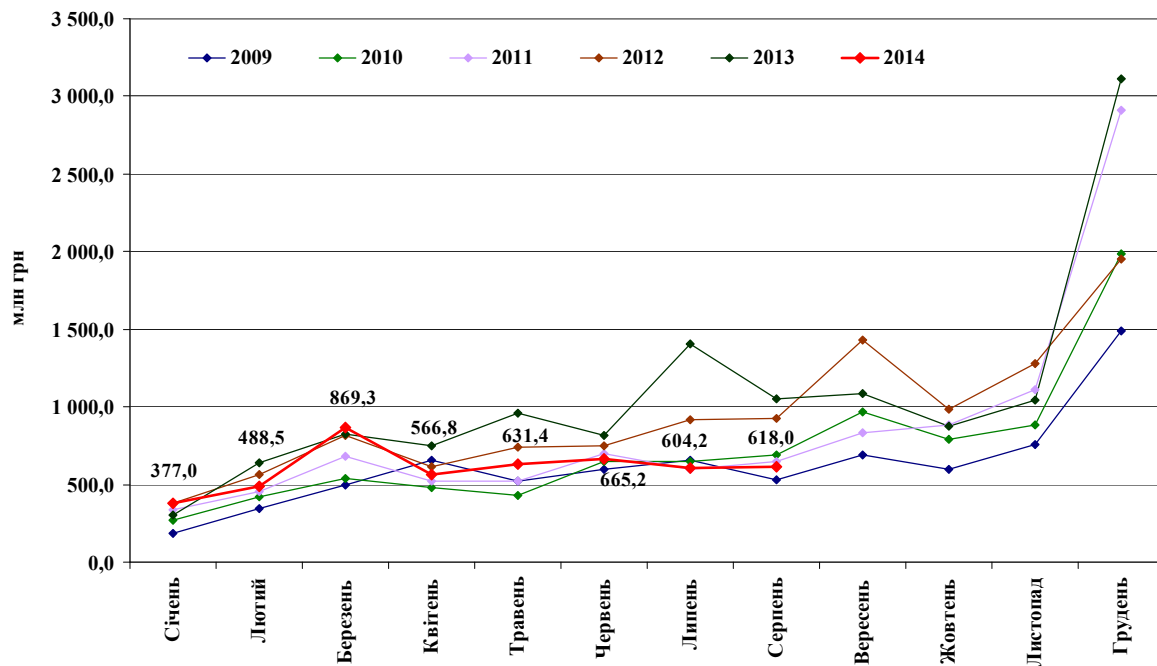
Графік 24

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2009–2014 роки

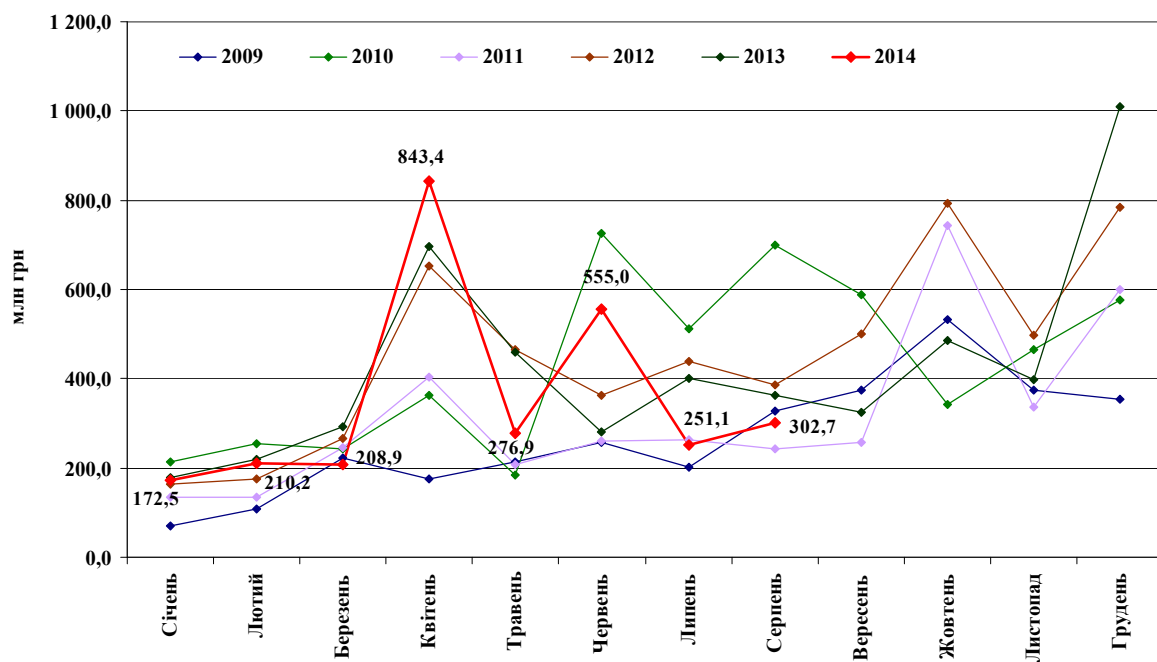
Графік 25

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2009–2014 роки

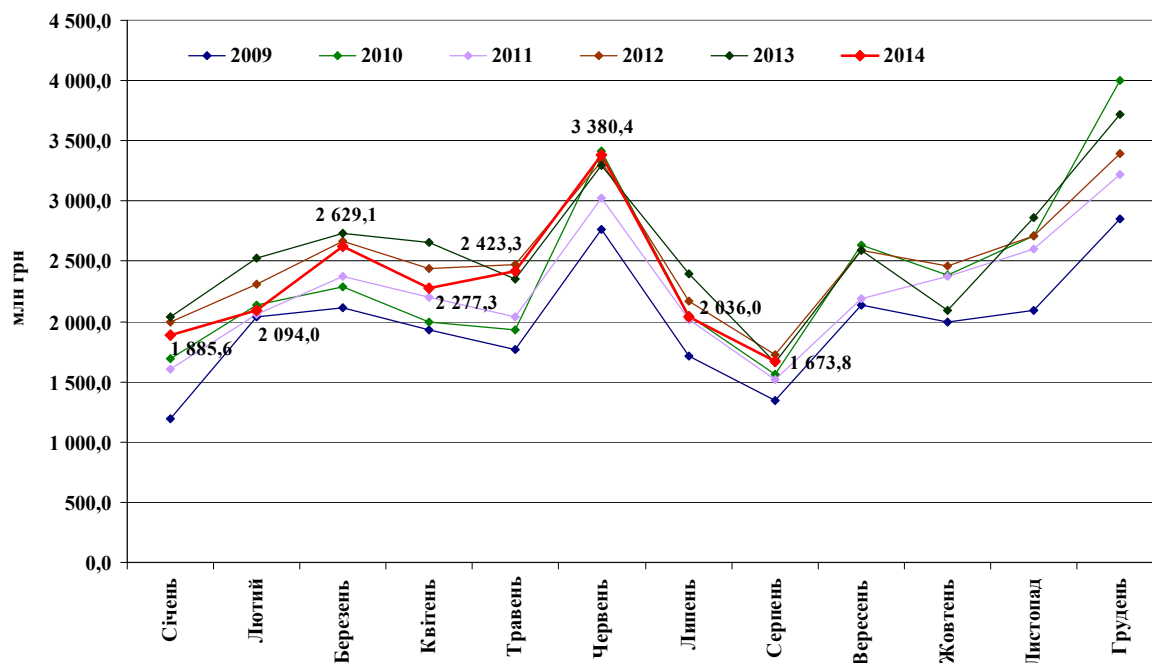
Графік 26

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2009–2014 роки

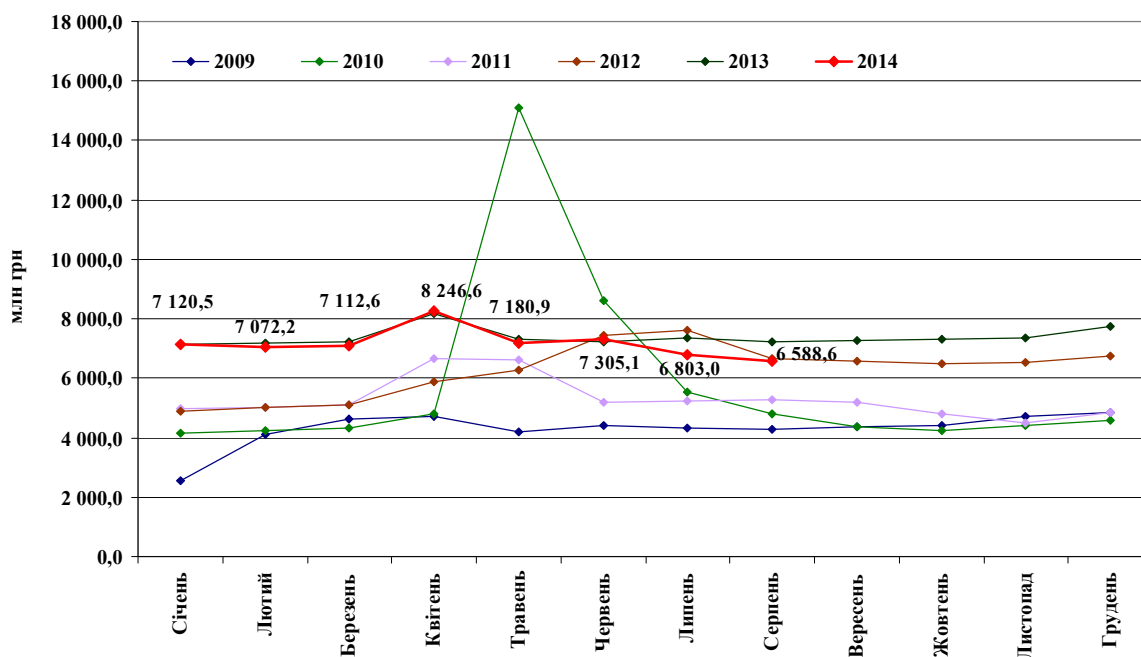
Графік 27

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2009–2014 роки

Графік 28

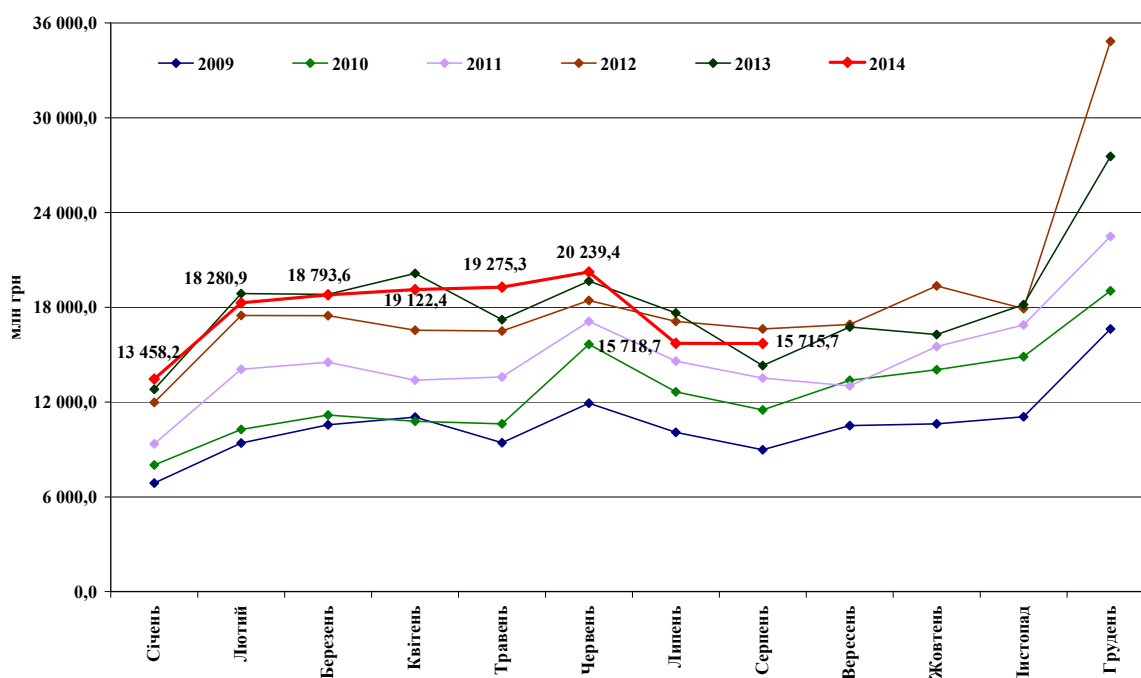
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2009–2014 роки

Видатки місцевих бюджетів

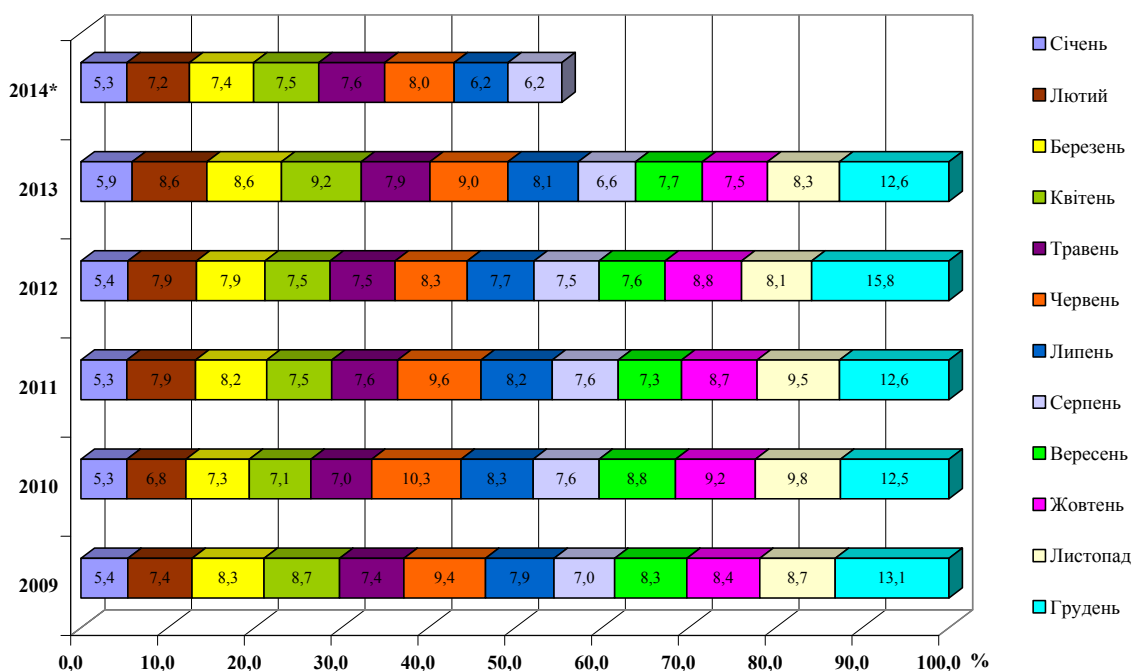
Графік 29

Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2009–2014 роки

Діаграма 19

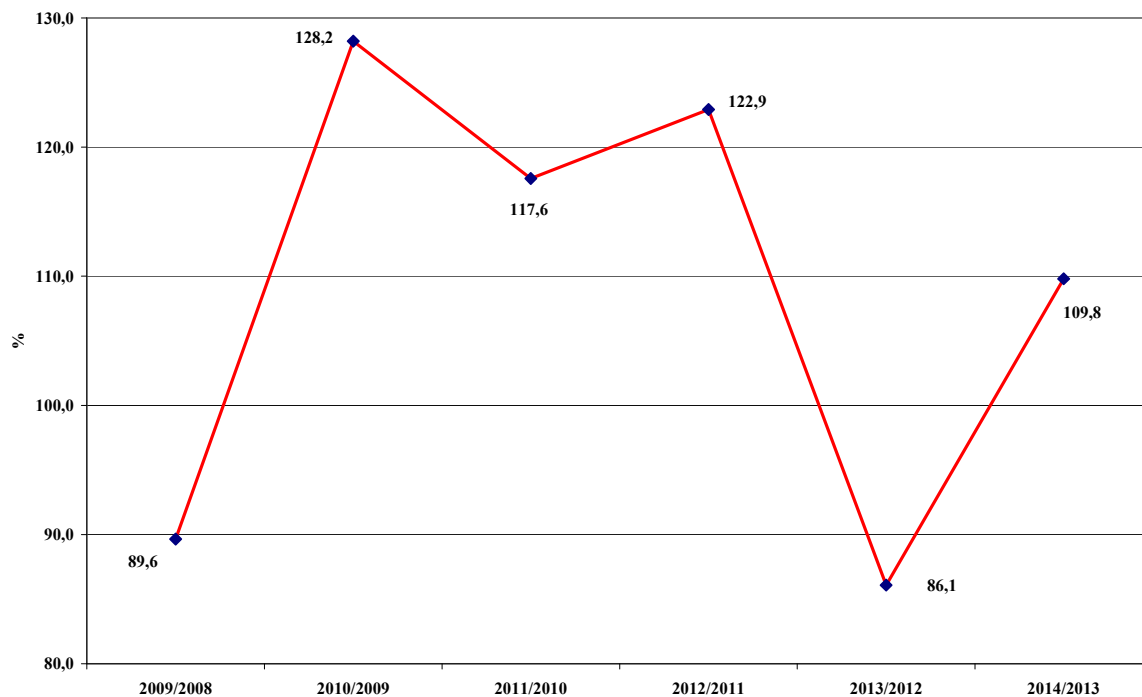
Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за 2009–2014 роки

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

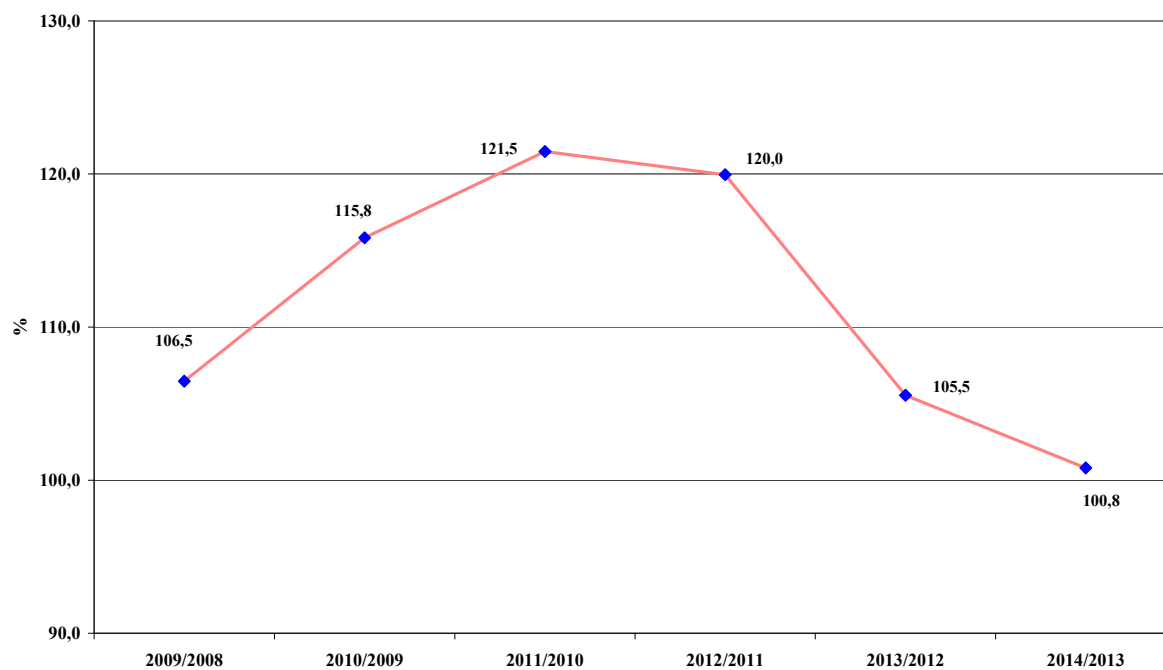
Графік 30

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за серпень 2009–2014 років

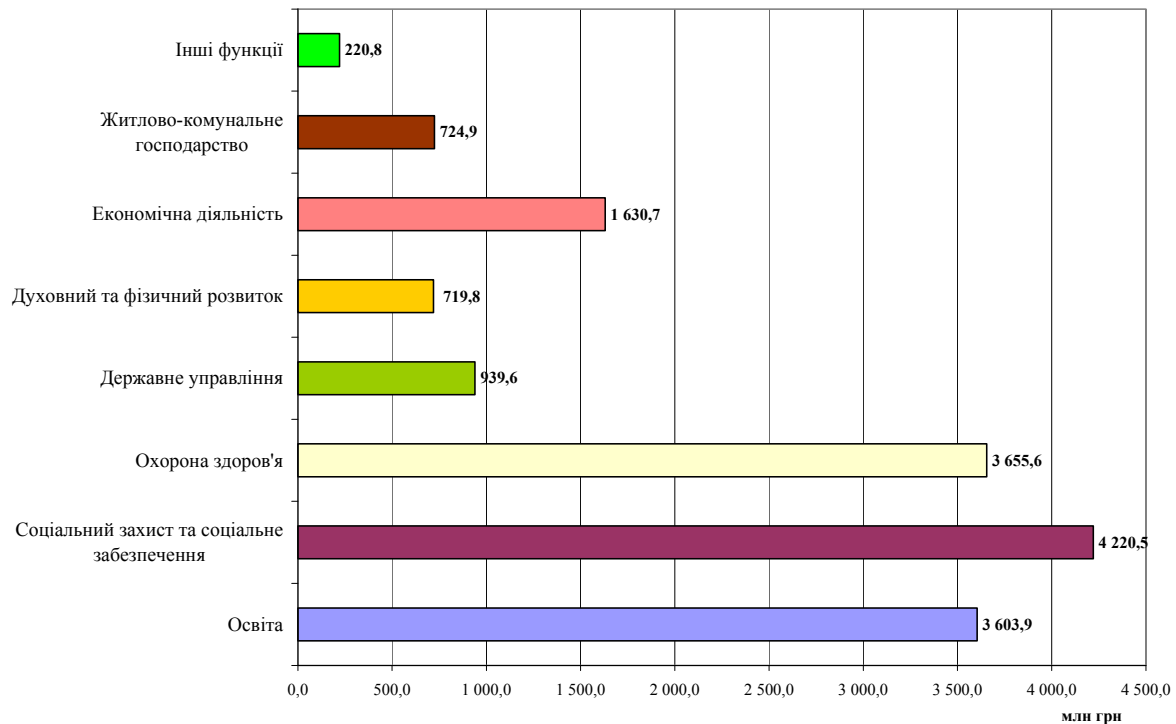
Графік 31

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за січень – серпень 2009–2014 років

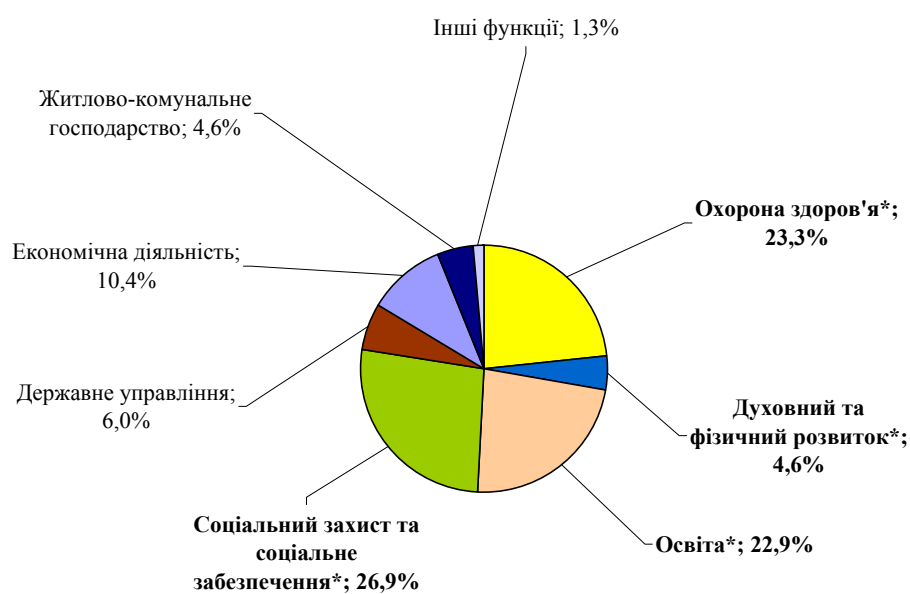
Діаграма 20

Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за серпень 2014 року

Діаграма 21

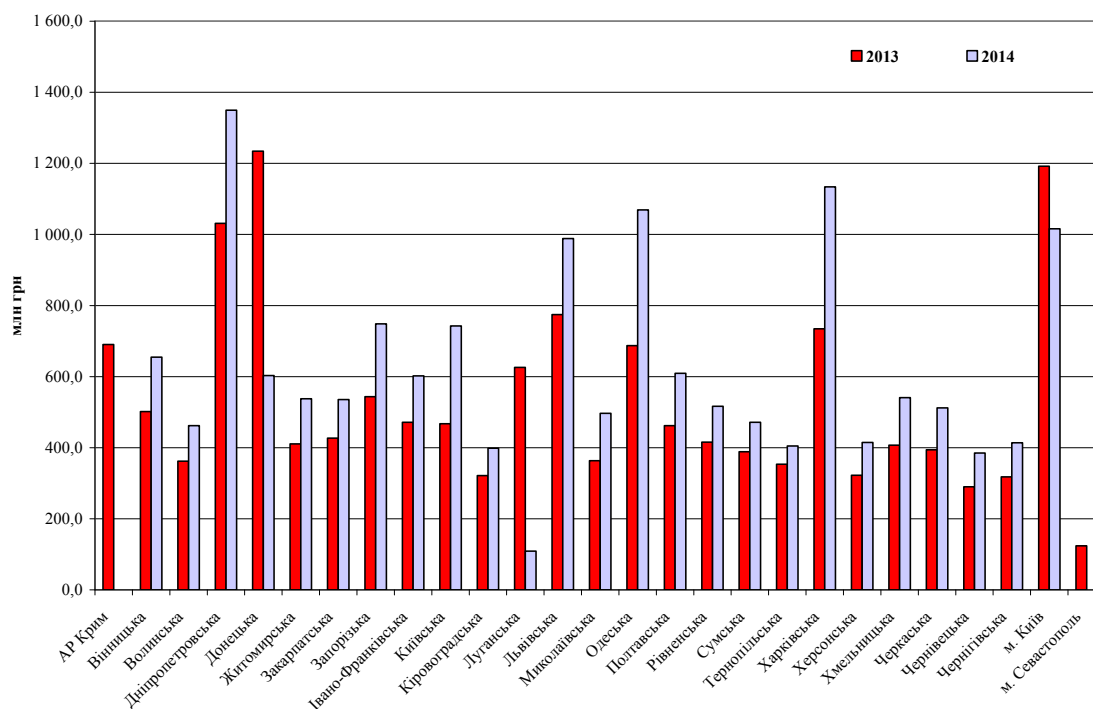
Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за серпень 2014 року

* Видатки на соціально-культурну сферу - 77,7%

Діаграма 22

**Регіональний розподіл фактичних видатків місцевих бюджетів
за серпень 2013–2014 років**

Графік 32

**Темпи зростання видатків місцевих бюджетів у розрізі регіонів
за серпень 2014 року (щодо відповідного показника
попереднього року)**

